

fysioterapeuten

19. september 2008 / 90. årgang

15

De kan selv

Fysioterapeuter er rigtig gode til
at markedsføre sig selv i medierne. 06-16

Danske Fysioterapeuter
Nørre Voldgade 90
1358 København K

Telefon 33 41 46 20
Mail: redaktionen@fysio.dk
www.fysio.dk

Redaktion:
Kommunikationschef
Mikael Mølgaard, ansv.red.
mm@fysio.dk
Faglig redaktør Vibeke Pilmark
vp@fysio.dk
Redaktionschef Anne Guldager
ag@fysio.dk
Sekretær Jonna Søgaard Harup
jsh@fysio.dk

Annoncer:
Panorama Media
Telefon: 70 10 35 33
info@panoramamedia.dk
www.panoramamedia.dk

Kontrolleret oplag 10.366
Kontrolleret af FMK i perioden
1. juli 2006 - 30. juni 2007

90. årgang.

Layout: Woer I Gregorius
Tryk: Elbo Grafisk A/S

Redaktionspanel:
Kristian Thorborg
Martin B. Josefsen
Vibeke Grandt
Marianne Telling
Karen Langvad
Mark Theilmann
Gitte Arnbjerg
Birte Tamberg

ISSN 1601-1465

Forside: Agnete Schlichtkrull

Lige muligheder

Hjemmetræning bør ikke være den mest nærliggende mulighed for forældre med et svært handicapet barn. Og det bør heller ikke være en flugt fra offentlige tilbud. Det

er to centrale budskaber til Velfærdsministeriet, der netop har haft reglerne om hjemmetræning i høring.

Danske Fysioterapeuter og Ergoterapeutforeningen er grundlæggende enige i, at det er positivt, at forældrene får mulighed for at blive inddraget betydeligt mere i behandling og træning af deres barn, og at hjemmetræning understøttes mere. Foreningerne har dog også indvendinger over for de nye regler.

Det er betænkeligt, at reglerne lægger op til en skævvridning af vilkårene for børn, der er i offentligt tilbud og børn, der hjemmetrænes. Der er givet mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan bevilge op til 500.000 kr. pr. barn i hjemmetræning f.eks. til træningsredskaber. Det er en flot prioritering, men midler pr. barn i den størrelsesorden vil også være særdeles velkomne i specialbørnehaver og – skoler, hvor mange kan få glæde af faciliteterne. Vi finder, at børn i offentlige tilbud bør have samme kapitaltilførsel.

Men hvad værre er, så er der en alvorlig risiko for at underminere det offentlige tilbud og det behov, der er, for udviklings- og vidensmiljøer, som på længere sigt er afgørende for, at børnene kan få den bedste behandling. Derfor er det uhyre vigtigt at følge hjemmetræningsordningen tæt

og sikre, at der ikke sker en udhuling af kvaliteten og udviklingsmulighederne i det offentlige.

Foreningerne har videre gjort opmærksom på, at de nye regler virker meget overordnede og ikke løser en række meget konkrete problemer. Det gælder f.eks. spørgsmålet om metoden for visitation til en alternativ metode, som der ikke findes dokumenterede erfaringer for. Desuden gælder det dokumenterbarhed, og hvordan man måler effekten af en alternativ metode.

Hjemmetræning kan være et supplement, men må aldrig erstatte offentlige tilbud

De nye regler åbner dog også nye muligheder: Fysioterapeuter kan bistå familierne med træning, og Danske Fysioterapeuter vil snart udbyde et kursus, der netop retter sig mod de nye beskæftigelsesmuligheder bl.a. som vejleder for forældre, pædagoger og andre.

Hjemmetræning kan være et supplement, men må aldrig erstatte offentlige tilbud – der skal være uden ventelister og med tilstrækkelige faglige og økonomiske ressourcer til at være et attraktivt tilbud for børnene og deres familier.

Johnny Kuhr
Formand for Danske Fysioterapeuter

Usynlige fysioterapeuter er en myte. I forhold til faggruppens størrelse, fylder fysioterapien meget i medierne.

06

De kan selv

Fysioterapeuter med egen virksomhed er gode til at bruge medierne i markedsføringen.

10

Svært overvægtige har krav på samme behandling som alle andre. Men størrelsen kan være en barriere og bringe terapeuter og plejepersonale i et etisk dilemma.

18

Når man står med et etisk dilemma, kan en struktureret refleksionsrække være en hjælp.

23

Gang i hjulene

I sidste nummer af **Fysioterapeuten** fortalte vi om en hjemmebygget kørestol til en skildpadde. Kørestole til dyr er dog langt fra en ny opfindelse, i hvert fald ikke for så vidt angår hunde og katte. Firmaet Eddie's Wheels har specialiseret sig i rullende hjælpemidler til handicappede hunde og katte over hele verden, men har svært ved at få fodfæste på det danske marked. Ethiske hensyn og forskelle i mentalitet er de væsentligste grunde til, at vi forholder os mere afventende over for de nye muligheder, skriver Frederiksborg Amtsavis. Men det kan være på vej. Dyrlæge Anne Vitger siger til avisen, at et øget fokus på genoptræning til dyr kommer til at rykke nogle grænser, og hun kan godt forestille sig, at kørestole i fremtiden i nogle tilfælde vil blive brugt som del af et behandlingstilbud også her i landet. Dog tror hun ikke, der vil blive tale om amerikanske tilstande, hvor mange hunde er permanente kørestolsbrugere. Billedet illustrerer, hvordan den øgede brug af kørestol til dyr kan bringe nyt liv til den gamle kliché om, at kæledyr kommer til at ligne deres ejere.

ER FITNESSCENTRE EN DEL AF SUNDHEDSVÆSENET?

UNDERSØGELSE / Mange angiver bevægeapparatsproblemer som årsag til indmeldelse i et fitnesscenter, og mange modtager behandling sideløbende med træning i fitnesscentret. Men kun i de færreste tilfælde er der kommunikation mellem behandler og fitnesscenter, viser en undersøgelse publiceret i Ugeskrift for Læger (2008;170(36):2790). Mere end halvdelen (56,1 procent) af de medvirkende i undersøgelsen rapporterede, at de ved indmeldelse i fitnesscentret havde bevægeapparatsproblemer, og hos 76,8 procent af dem var dette en af årsagerne til indmeldelsen. Mere end halvdelen af dem havde fået eller fik samtidig behandling. Heraf var en fjerdel blevet anbefalet at begynde på træning af deres behandler. Imidlertid var der kun i 6,3 procent af tilfældene kommunikation mellem behandler og fitnesscenter. Læs mere og find link til artiklen i Ugeskriftet på

 fysio.dk

BORGERE MED GIGT

GIGTFORENINGEN / Hvad kan kommunen gøre for borgere med gigt? Gigtforeningen har sendt folderen "Borgere med gigt - hvad kan kommunen gøre" til alle landets kommuner. I folderen kan man blandt andet læse om fysisk aktivitet og patientskoler. Der oplyses om motionsformer velegnet til mennesker med gigt og gives information om behandlingssteder. Det understreges i folderen, at patienter med gigt har brug for et tidligt, intensivt og veltilrettelagt genoptræningsforløb efter operationer. Gigtforeningen opfordrer kommunerne til at fokusere på sammenhængende patientforløb, korte ventetider, patientinddragelse og fleksibilitet.

Aktiv versus passiv fysioterapi

LÆNDESMERTER / En gruppe amerikanske forskere har sammenlignet effekten af aktiv og passiv behandling til patienter med lændesmerter. Undersøgelsens ledende forsker er Julie Fritz, der er tilknyttet Salt Lake City's Intermountain Healthcare og University of Utah. 471 patienter i alderen 18-60 år og med en gennemsnitsalder på 41,2 år, der havde haft akutte lændesmerter (dvs. i mindre end tre måneder), deltog i undersøgelsen. Af dem fik 132 (28 pct.) aktiv fysioterapeutisk behandling med øvelser og træning, mens 339 (72 pct.) fik passiv behandling. Patienter, der fik aktiv behandling, oplevede en fysisk forbedring og en nedgang i smerteintensiteten og havde brug for færre behandlinger. Patienter, der fik passiv behandling, følte ikke deres behandlingsforløb som nogen overvældende stor succes. 59,1 pct. af de aktivt behandlede oplevede behandlingen som en succes, mens tallet var 37,8 for de passivt behandlede. Ifølge forskerne kan forholdet mellem omkostninger og effekt sandsynligvis optimeres, hvis man følger anbefalingerne om aktiv behandling. Spine Journal, vol 33, nr. 16, juli 2008. "Physical Therapy for Acute Low Back Pain: Associations with Subsequent Healthcare Costs". Find links og en uddybende omtale af undersøgelse på

 fysio.dk

AF: JOURNALIST BIRGITTE SVENNEVIG

KEITEL FUNKTIONSTEST TIL PATIENTER MED REUMATOID ARTRIT

PUBLICERING / Fysioterapeut Bente Holm har sammen med kolleger publiceret en artikel, der beskriver processen med at reliabilitets- og validitetsteste den danske oversættelse af Keitels Funktionstest til patienter med reumatoid artrit. Artiklen er publiceret i Physical Therapy. Holm B et al. Keitel Functional Test for Patients With Rheumatoid Arthritis: Translation, Reliability, Validity, and Responsiveness. Phys Ther Vol. 88, No.5, May 2008, pp 664-678.

Læs Mette-Maries fem råd om det gode liv

Få pengecoach Mette-Marie Davidsens gode råd til, hvordan du selv kan bestemme over din økonomi og få den pension, du drømmer om. Læs rådene på:

www.pkaplus.dk

Vind! en weekend fuld af forkælelse

Vi trækker lod blandt alle, der bestiller et tilbud!

Bliver det mon som du drømmer om?
Eller kan du allerede nu se, at du sparer for lidt op i forhold til, hvad du tjener? Hvis du – fx i forbindelse med en lederstilling – har opnået en højere løn, bør du måske sikre dig

en ekstra pension, så du kan fortsætte det gode liv. Og du kan trække indbetalingen fra i skat nu. Start med at læse Mette-Marie Davidsens gode råd her:

www.pkaplus.dk

PKA⁺
...mere pension

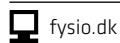
Usynlige fysioterapeuter er en myte

AF: JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

Artikler om fysioterapi og fysioterapeuter fylder spalterne, og befolkningen har et rimelig klart billede af, hvad fysioterapeuter laver. Hovedbestyrelsen vil derfor bruge kræfterne på at få fremmet foreningens politiske målsætninger og lade markedsføringen af selve ydelsen blive hos de rigtige eksperter: fysioterapeuterne selv

Fysioterapeuter er gode til at skaffe sig selv medieomtale. Derfor er det medlemmerne, understøttet af foreningen, der har hovedopgaven med at få faget og fysioterapeuterne omtalt i medierne, mens foreningens mediestrategi skal tage udgangspunkt i dens politiske mål.

Sådan lød meget kort fortalt konklusionen, da hovedbestyrelsen på et møde før sommerferien drøftede fagets, fysioterapeuternes og foreningens synlighed i medierne.

Baggrunden for hovedbestyrelsens drøftelse var sidste vinters undersøgelse af medlemmernes forventninger til foreningen. "Mere synlighed, tak", lød et af ønskerne ledsaget af kommentarer om, at faget er ikke synligt nok i medierne, at befolkningen har et forældet billede af, hvad fysioterapeuter beskæftiger sig med, og at foreningen bør gøre en aktiv indsats for at få ændret det billede.

På den baggrund vedtog hovedbestyrelsen at få undersøgt fagets synlighed i medierne og dets renommé i befolkningen for helt konkret at finde ud af, hvad der skulle sættes ind over for, og det var resultaterne af disse undersøgelser, hovedbestyrelsen drøftede før sommerferien. Resultater, der viser, at det ikke står så ringe til endda. Hverken hvis man måler på antallet af de spaltecentimeter, aviserne tildeler faget og dets udøvere eller på befolkningens viden om fysioterapi.

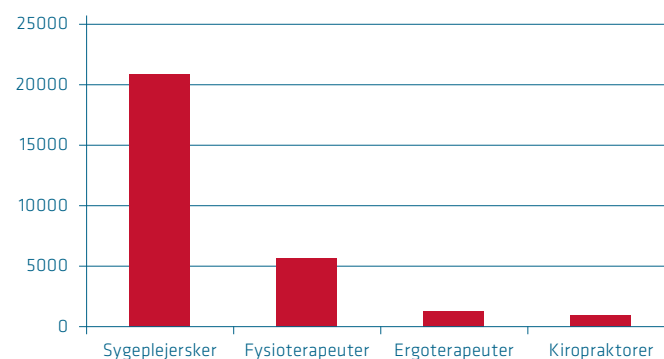
MANGE SPALTEMILIMETER

Avisdatabasen Infomedia har målt på, hvor mange gange fysioterapeuter er omtalt i diverse medier i 2007 sammenlignet med blandt

andre sygeplejersker. Ser man alene på antallet af artikler, der nævner de pågældende faggrupper, optræder der sygeplejersker i gennemsnitlig 57 artikler pr. dag, fysioterapeuter i 15, ergoterapeuter i 3 og kiropraktorer i 2-3 daglige artikler.

Men sætter man disse tal i forhold til faggruppernes størrelse, får fysioterapeuterne forholdsvis mere opmærksomhed end sygeplejerskerne, men mindre end kiropraktorerne.

Antal artikler med omtale af den enkelte faggruppe i 2007

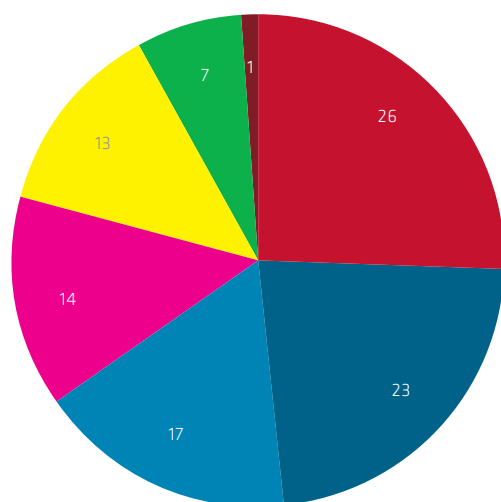

Det er ikke overraskende især i forbindelse med sport, at fysioterapeuter omtales i medierne, men også lokale centre, klinikker og aktiviteter omtales flittigt. Særligt i lokale og regionale aviser.

Artikler om sundhedsfremme og forebyggelse fylder pænt i spalterne – i lokale og regionale såvel som landsdækkende dagblade. I alle tre medietyper har der også i perioden været flere artikler om eksempelvis kommunalreformen i relation til genoptræning, motion på recept o.l.

Procentvis fordeling af artikler på emne (stikprøve)

- Sport
- Lokale klinikker og centre samt lokale arrangementer
- Politik og sundhedssystemet
- Sundhedsfremme, fedme, forebyggelse og idræt
- Uddannelse, forskning og priser
- Overenskomster og arbejdsforhold
- Andet

RENOMMÉ I BEFOLKNINGEN

Selvom den kvantitative undersøgelse således giver et billede af, at fysioterapien er mere synlig i medierne, end fysioterapeuterne måske selv går og tror, siger den ikke noget som helst om, hvad det er for et billede af faget og dets udøvere, de mange artikler efterlader i befolkningen.

Derfor har analysefirmaet Synovate samtidig gennemført en interviewundersøgelse med deltagelse af et bredt udsnit af befolkningen, i alt 1418 personer.

De medvirkende er blandt andet blevet bedt om at vurdere forskellige sundhedsfaggruppernes anseelse i forhold til hinanden, eksempelvis sygeplejerske versus fysioterapeut. De fleste (50 procent) mener, at fysioterapeuter og sygeplejersker har lige meget anseelse. 31 procent vurderer, at sygeplejersker har mest anseelse, mens 19 procent mener, at fysioterapeuterne har mest.

Sammenligner man fysioterapeuter med ergoterapeuter, mener over halvdelen (58 procent), at de to faggrupper nyder lige stor anseelse i befolkningen, mens lidt over en tredjedel (39 procent)

mener, at fysioterapeuterne har mest anseelse, og tre procent mener, at dette gælder ergoterapeuterne.

VED GODT HVAD FYSIOTERAPEUTER KAN

De medvirkende er desuden blevet bedt om at vurdere forskellige udsagn om fysioterapi og fysioterapeuter.

Her viser det sig, at der er et godt kendskab til de fysioterapeutiske kompetencer og arbejdsområder. Udsagnet, "fysioterapeuter har specialviden om menneskers krop og bevægelse", er der 94 procent, der er enig eller meget enig i. Næsten lige så mange (92 procent) anser fysioterapeuter som "gode til at behandle idrætsfolk", og langt de fleste (83 procent) ved også, at fysioterapeuter beskæftiger sig med genoptræning.

Undersøgelsen viser også, at befolkningen har fulgt med og ved, at fysioterapeuter ikke kun tager sig af behandlingen, når skaden er sket, men også er gode til at rådgive om forebyggelse og sundhed. Kun fem procent er direkte uenige i udsagnet, "fysioterapeuter er gode til at give råd om motion, træning og om at holde sig sund".

At fysioterapi er et fag i udvikling, er også noget, den almindelige dansker er udmærket klar over, viser undersøgelsen. Kun seks procent erklærer sig enige i udsagnet, "fysioterapifaget er ikke helt fulgt med tiden", mens 24 procent svarer "hverken eller" og 25 procent "ved ikke".

Ifølge undersøgelsen er der fortsat en del (31 procent), der forbinder ordet fysioterapeut med massage, men langt de fleste er klar over, at fysioterapeuter også kan andet. Udsagnet, "fysioterapeuter giver hovedsaglig kun massage", er der således 69 procent, der er uenige i.

Og selvom man indimellem kan støde på mennesker, der tror, at fysioterapeuter er alternative behandlere på linje med for eksempel zoneterapeuter, er det nu slået fast, at der er tale om en ikke særlig udbredt misforståelse. Kun 11 procent erklærer sig enige i udsagnet, "fysioterapeuter er en slags alternative behandlere".

SKAL VARETAGE DE POLITISKE INTERESSER

Da hovedbestyrelsen beskæftigede sig med emnet synlighed var det som sagt blandt andet på baggrund af resultaterne af de to undersøgelser.

Da undersøgelserne viser, at fysioterapeuter som faggruppe er gode til at skaffe sig selv medieomtale, blev man i hovedbestyrelsen enige om, at foreningens kræfter for størstedelens vedkommende skal koncentreres om at få varetaget fysioterapeuternes politiske interesser og få foreningen, faget og professionen placeret i medierne i den sammenhæng; sådan som det allerede sker i dag.

Streamers som for eksempel dem fra 80'ernes kampagne "Rygraden i danskernes trivsel" med en generel markedsføring af fysioterapi, er tiden løbet fra, mener hovedbestyrelsen. Det betyder dog ikke, at foreningen skal afholde sig fra kampagner eller kampagnelignende tiltag, men de skal være målrettede, afgrænsede og med klare budskaber, der tager udgangspunkt i foreningens politiske mål. Eksempelvis har foreningen ført massiv kampagne for, at patienterne skulle have deres lovbestemte genoptræningsplan. Andre eksempler er foreningens indsats for at få motion på

recept på dagsordenen og at få adgang for fysioterapeuter i den elektroniske patientjournal (epj).

KAMPAGNER MED SUNDHEDSPOLITISK INDHOLD

Netop epj er et eksempel på, hvordan en målrettet kampagne kan lykkes, forklarer Ann Sofie Orth, der er seniorkonsulent i Danske Fysioterapeuters afdeling for politik og kommunikation.

Da regeringen i efteråret 2006 fremsatte et lovforslag, der betød, at alene læger, sygeplejersker og jordemødre ville få adgang til behandlings- og anamneseoplysninger i den elektroniske patientjournal, gik Ergoterapeutforeningen og Danske Fysioterapeuter straks sammen om at få formidlet betydningen af, at terapeuter har direkte adgang til journaloplysninger. Blandt andet fik foreningernes formænd foretræde for Folketingets Sundhedsudvalg, og de mange indsigelser bar frugt og fik i sidste ende Folketinget til at ændre reglerne, således at også bl.a. fysioterapeuter har adgang til de aktuelle oplysninger.

Som konsekvens af kommunalreformens udflytning af opgaver fra sygehusene til kommunerne har en anden af foreningens kampagner - igen i samarbejde med Ergoterapeutforeningen - drejet sig om fremtiden for de sygehusansatte terapeuter. Hovedindholdet i kampagnen var et inspirationskatalog, der viser, hvordan ergo- og fysioterapeuter kan spille nye roller på sygehusene og derved give besparelser for samfundet og raskere patienter med mindre behov for pleje.

Ann Sofie Orth indgår i foreningens sundhedspolitiske beredskab, hvis overordnede målsætning er at få placeret Danske Fysioterapeuter som en relevant sparringspartner ved udformningen af sundhedspolitik.

En af foreningens aktuelle politiske målsætninger er, forklarer Ann Sofie Orth, at få gjort op med de problemer, der er opstået på børneområdet i kølvandet på kommunalreformen. Foreningen arbejder blandt andet for, at de relevante ministerier, Undervisnings-, Social- og Sundhedsministeriet, skal gå sammen om en særlig vejledning på træningsområdet for børn og unge under 18 år. ●

Et umætteligt behov

Under forårets konflikt på det offentlige område er der nok indimellem en fysioterapeut, der har skævet misundeligt til den opmærksomhed, som medierne tildelte sygeplejerskerne. Men det er der ingen grund til - ikke hvert fald ikke, hvis man skal tro den sygeplejerske, der i et læserbrev i Sygeplejersken skrev følgende til Connie Kruckow: *"Vi synes, at du og DSR er noget nær usynlige i medierne"*.

Behovet for synlighed er tilsyneladende umætteligt, og alt afhænger af øjnene, der ser.

Birgitte Norlyk, der er lektor og ph.d. i kommunikation ved Syddansk Universitet, kæder kravet om synlighed sammen med det, hun kalder sammensmeltningen af professionsidentitet og personlig identitet: *"Jeg er mit arbejde, og derfor er min professionsidentitet også min personlige identitet. Det gør sig måske særligt gældende i Danmark, hvor det første vi spørger om, når vi møder et menneske, er 'hvad laver du?' og ikke 'hvad er du for et menneske?'"*.

Men kravet om synlighed er også et produkt af den tid, vi lever i, mener hun. *"Det moderne menneske vil være synligt og have anerkendelse, det ligger i tiden. Alle vil være på, og alle vil have anerkendelse, være synlige og være unikke - blandt andet gennem sin organisation"*.

Hvis organisationen fortæller omverdenen, hvor gode fysioterapeuterne er, er der også en høj grad af autokommunikation indblandet - dvs. den kommunikerer samtidig til fysioterapeuterne selv, forklarer Birgitte Norlyk:

"Hvem ka'? Bilka! - man kommunikerer til kunderne, men også til de ansatte, som skal kunne", forklarer hun.

Dermed dog ikke sagt, at hovedformålet skal være autokommunikation. *"Det kan jo være fint nok at styrke*

det indre sammenhold med nogle store reklamer, men det bliver jo immervæk lidt dyrt. Man skal kommunikere på to planer - indadtil og udadtil - men det skal være med det samme budskab", siger Birgitte Norlyk.

Hun afviser slet ikke, at man kan brande fysioterapi med en bred kampagne, men under forudsætning af, at man har en klart defineret professionsidentitet, og at man kan formidle den, så man skiller sig ud fra de andre grupper i sundhedssektoren.

"Fysioterapeuter er jo ikke de eneste, der sælger budskabet om det gode liv, så I skal fortælle, hvad det er, der er det unikke ved en fysioterapeut".

FORSKELLEN PÅ FYSIOTERAPI OG VASKEPULVER

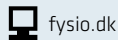
Forsker i PR og markedsføring ved Københavns Universitet, Klaus Kjøller mener ikke, at et fag kan markedsføres på samme måde som et nyt vaskepulver og synes, at hovedbestyrelsens strategi med målrettede kampagner og klare budskaber lyder fornuftig. Han tilråder kraftigt, at man knytter an til emner, der er på dagsordenen i forvejen.

Men man kan brænde nok så meget krudt af på målrettede annoncer uden at komme ret langt, advarer han. *"Hvis ikke de store reklamer bryder ud af deres billboards og finder ind i nyhederne, op-når man ikke noget"*, siger han og tilføjer, at skal foreningen have mediernes opmærksomhed, er det en forudsætning at have en markant personlighed i spidsen.

"Dagens samfund er i ekstrem grad bygget op på offentlige personligheder, der kommer med aggressive udmeldinger. Man skal være udfarende på en helt anden måde end tidligere. Det er ikke nok at have fagligheden i orden".

AF: JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO: FISKE/SCANPIX,
AGNETE SCHLICHTKRULL

fysio.dk

De kan selv

Klinikkerne fylder meget i lokale og regionale medier, og artiklerne er guld værd. Bogstaveligt talt

”Fire fynske fysser sammen om ny klinik”, ”Ny mand i spidsen for fysioterapien”, ”Fysioterapeut udvider behandlingskompetencer”, ”Kendt klinik får helt nye lokaler”, ”Fysioterapeuterne har stor glæde af ny sal”, ”Ny fysioterapeut i Centrumgaden”.

Mange bække små. Der går ikke en dag uden omtale af fysioterapi og fysioterapeuter i aviserne. Særligt klinikkerne er gode til pressekontakt, og de lokale medier bringer gerne både stort og småt.

En stak udklip fra lokale aviser fra hele landet efterlader stort set det indtryk, at en fysioterapiklinik ikke kan udvide arealet med så meget som en eneste kvadratmeter eller kompetencerne med så meget som et eneste kursus, uden at den lokale avis er villig til at skrive om det.

Skrive om det. Det vil sige bringe redaktionel omtale og ikke blot en annonce, der er købt og betalt. Altså masser af gratis reklame.

BENYTTET ENHVER ANLEDNING

På Klinik for Fysioterapi Sønderlandsgade i Holstebro er man meget bevidst om værdien af redaktionel omtale, fortæller Lotte Dahlgaard, der er den ene af to ejere.

”Vi ved jo godt, at vi selv skal sørge for at markedsføre os, hvis vi vil have flere patienter. Så når der er en anledning, kontakter vi de lokale aviser, Ugeavisen Holstebro Onsdag og Dagbladet Holstebro”, forklarer hun.

En anledning kan eksempelvis være erhvervelsen af en ultralydsscanner, invitation til et foredrag om inkontinens eller klinikens nye træningssal, som Holstebro Onsdag i februar ofrede 558 ord og et billede på i en artikel, hvor klinikken således fik mulighed for at fortælle om sine mange forskellige hold.

Den megen reklame kostede ikke andet end en telefonopringning til avisen, der så sendte en journalist, beretter Lotte Dahlgaard.

Hos de to Holstebro-aviser er der ikke nogen udtalte forventninger om, at man til gengæld for den redaktionelle omtale, skal tegne en annonce i ny og næ, og det er heller ikke noget, klinikken har gjort ret meget, fortæller hun. ”Det virker simpelthen ikke. Vi har forsøgt at efterlyse deltagere til et efterfødselshold ved at annoncere, men der var ikke en eneste, der henvendte sig. De ser simpelthen ikke annoncerne, fordi de drukner i mængden. Men artiklerne dem ser de”, fortæller hun.

Ifølge Lotte Dahlgaard er Dagbladet Holstebro er lidt sværere at få i tale end Holstebro Onsdag, men det gør ikke så meget, mener hun: ”Det er jo ikke alle, der får Dagbladet, men ugeavisen kommer ud til alle”.

DET ER NOGET FOR NOGET

Også Dorte Bruun, Klinik for Fysioterapi på Skelvej i Assens, har et glimrende forhold til den lokale presse, fortæller hun. Men det foregår under nogle lidt andre betingelser end i Holstebro.

Neurofysioterapien har ikke noget ydernummer og er desuden en specialklinik, der dækker et stort område, så markedsføring i form af pressekontakt har været helt nødvendig, forklarer Birgitte Kruhöffner Thode, der er den ene af de to ejere.

Dorte Bruun i en af de annoncer, der indgår i det samarbejde med lokalavisen, som hun karakteriserer som "noget for noget". Til gengæld for annoncen får Dorte Bruuns klinik redaktionel omtale.

Lotte Paarup nævner altid, at hun er fysioterapeut, når hun taler med pressen. "Ikke kun fordi man bliver lyttet mere til, men også fordi jeg synes, det er vigtigt, at vi som fysioterapeuter får et brand, der handler om bevægelse og sundhed. Dét tænker jeg meget på, fortæller hun".

"Jeg ringer til lokalredaktøren og siger, at nu skal vi have en artikel i avisen, og så aftaler vi, at jeg til gengæld indrykker en annonce af en vis størrelse. Noget for noget - vi lever af hinanden og gør hinanden en tjeneste indimellem", forklarer Dorte Bruun, der har det helt fint med, at det er sådan, det fungerer, selvom hun også godt ved, at det er i strid med markedsføringslovens bestemmelser om skjult reklame.

Samarbejdet med lokalavisen har blandt andet resulteret i omtale af nye medarbejdere på klinikken og en større omtale af "landets eneste rullende fysioterapiklinik", som Dorte Bruun indviede i 2003.

Den mobile klinik forventer hun snart at se i de lokale aviser igen, for Dorte Bruun er vred, og det skal offentligheden have at vide. I et netværk med fem andre klinikker i Assens Kommune henvendte hun sig for nogen tid siden til kommunen med et tilbud om at stå for kommunens sundhedsordning for medarbejderne. Klinikkerne ville tilsammen kunne dække stort set hele kommunen geografisk, og med Dorte Bruuns mobile klinik ville de kunne komme ud til selv de fjernestboende dagplejemødre, argumenterede klinikkerne. "Kommunen syntes ideen var så god, at de nu selv er ved

at indrette en mobil klinik. For mine skattekroner!", raser Dorte Bruun.

Dén historie regner hun med vil kunne interessere lokalaviserne. Måske oven i købet uden at der skal tegnes en annonce til gengæld.

EN HALV TIMES REKLAME PÅ TV

Neurofysioterapien, der ligesom Lotte Dahlgaards klinik holder til på Sønderlandsgade i Holstebro, er en privat klinik, der tilbyder genoptræning efter apopleksi og andre neurologiske sygdomme.

"Vi har ikke noget ydernummer, og desuden er vi jo en specialklinik, der ikke i forvejen findes ret mange tilsvarende af i Danmark, og vi dækker et stort område, så markedsføring i form af pressekontakt har været helt nødvendig", forklarer Birgitte Kruhøffer Thode, der er den ene af de to ejere.

Da klinikken åbnede ringede de to rundt til medierne i området. Kun et enkelt sted lå det i luften, at en annonce ville gavne samarbejdet - en annonce, som klinikken i øvrigt allerede havde tegnet. Opringningerne resulterede i flere lange artikler, og en henvendelse til den regionale TV2-station TV/Midt Vest gav

også pote. Tv-stationen lovede at vende tilbage, og det løfte har de holdt, hvilket for nylig resulterede i en næsten halv time lang udsendelse om klinikken. En udsendelse, der gav klinikken rigtig god omtale. Udsendelsen blev sendt om formiddagen, hvor seertallene ikke er høje, men er senere blevet klippet ned til et 12 minutter langt indslag i de regionale nyheder kl. 19.

Klinikken er nu halvandet år gammel, og mange af patienterne kommer, fordi de har hørt om stedet fra tidligere patienter. Det betyder dog ikke, at behovet for at markedsføre sig over for medierne er holdt op med at eksistere, understreger Birgitte Kruhøffer Thode.

"Man hæfter sig jo heller ikke ved, hvor der ligger en reumatologisk klinik, før man selv får gigt. Det er først i det øjeblik, man får problemet, at man får brug for at kende til vores eksistens, så vi skal hele tiden sørge for at være så synlige som muligt, særligt fordi vi er en specialklinik".

Af samme grund har klinikken desuden rettet sin markedsføring direkte mod målgruppen med annoncer i for eksempel bladene HjerneSagen og Hovedcirklen og artikler i Videnscenter for hjerne-skades tidsskrift Fokus.

BENYTTER ENHVER LEJLIGHED

Fysioterapeut, sexolog og uroterapeut Birthe Bonde driver GynObs Klinikken i København. Klinikken har ingen overenskomst med Sygesikringen, og da dette tidligere var en forudsætning for at kunne optræde på KlinikGuiden på Danske Fysioterapeuters hjemmeside og på Sundhed.dk, har Birthe Bonde været helt afhængig af, at aviserne skriver om hende en gang imellem, fortæller hun.

Og det har de gjort. Journalister fra dag- og ugeblade har været flittige gæster i Birthe Bondes klinik, og i tidens løb er det blevet til mange artikler om blandt andet betydningen af bækkenbundstræning for både kvinder og mænd.

Selve emnet bækkenbunden virker af en eller anden grund mere dragende på journalister end knæ og hofter gør, hvilket har været til Birthe Bondes fordel, men uden en egen aktiv indsats, ville hun ikke have fået nær den samme opmærksomhed, mener hun.

"Jeg benytter enhver lejlighed. Hvis Weekendavisen har en dobbeltside om potensproblemer, ringer jeg til redaktøren og spørger, hvordan de dog kan skrive en så lang artikel uden at nævne, at problemet kan trænes væk".

Birthe Bonde har endnu ikke oplevet, at en journalist ikke har været interesseret i det, hun har haft at fortælle. Det skyldes formentlig, at hun er meget bevidst om, hvordan hun formidler sit budskab.

"Jeg troede jo engang, at når jeg først havde fanget en journals opmærksomhed, skulle jeg fortælle ham alt det gode, der er at sige om fysioterapi. Men så deltog jeg på et kursus, hvor jeg lærte, at journalister højst kan rumme tre ting på en gang. Tre ting, der skal gentages med variation, så man er sikker på, at budskabet er trængt ind". Den metode har betydet, at Birthe Bonde dels er trængt igennem med sine budskaber, dels aldrig har oplevet at blive misforstået eller fejlciteret. En enkelt gang har hun set et interview med sig selv i et blad, hun aldrig har talt med, men den slags tager hun roligt. "De må have fundet det i et andet blad, men der stod jo ikke noget forkert, så det gjorde ikke noget" mener hun.

Birthe Bonde har skrevet en del pressemeddelelser i tidens løb, og en af dem, hun har fået mest opmærksom på var, da hun som formand for faggruppen for gynækologisk og obstetrisk fysioterapi skrev, at der ikke var den mindste smule bækkenbundstræning i den video om bækkenbundstræning, en kendt fitnessinstruktør havde udgivet. Den pressemeddelelse røg lige i både Jyllands-Posten og Politiken, og Birthe Bonde modtog et brev fra den pågældende fitnessinstruktør med trusler om mod hende og familien, og hun måtte efterfølgende hyre en advokat for at få sat vedkommende på plads.

PRESSEN HENVENDER SIG SELV

Birthe Bondes udfarende adfærd i forhold til pressen har betydet, at pressen omvendt også kommer til hende, når der er brug for en ekspert i de nedre regioner.

"Jeg må åbenbart kunne bruges til et hurtigt punchline. Men jeg har også en grænse, og du kommer aldrig til at se mig som sexolog i et blad, slange mig kælent i nedringet kjole", lover hun.

Til gengæld kan man, hvis man vil se Birthe Bonde som sexolog med fagligheden i højsædet, slå op i bladet Krop og Fysik, og hun fungerer desuden som brevkassemedarbejder på Sund Nu, et sundhedsmagasin for kvinder over 45.

Særligt én oplevelse var afgørende for, at Birthe Bonde fik øjnene op for, at ville hun have mediernes opmærksomhed, skulle hun kræve den, for den kom ikke af sig selv.

"Jeg skrev i 1983 en artikel til fagbladet om en undersøgelse, jeg havde lavet af effekten af strækøvelser til kvinder med kroniske underlivssmerter. Jeg troede, at når artiklen var publiceret, så ville pressen få øje på den, og jeg ville blive kimet ned af journalister. Men der var ikke én eneste, der ringede".

Derfor tog Birthe Bonde sagen i egen hånd og ringede og fortalte om artiklen til samtlige sundhedsjournalister, og den strategi har hun brugt siden, og som hun selv siger: "Jeg sidder ikke og venter på, at nogen skal få øje på mig".

GIK LIGE EFTER TRÆLÅRET

En gruppe fysioterapeuter må finde sig i at være genstand for pressens opmærksomhed, hvadenten de er interesserede i den eller ej. Nemlig den lille gruppe idrætsfysioterapeuter, der er tilknyttet de store klubber eller landsholdet.

Martin Uhd, der har været fysioterapeut for OB's superligahold i seks år, har aldrig haft behov for at tage kontakt til pressen. Tværtimod presser medierne på for at få en kommentar, også når det er ubelejligt, og Martin Uhd af forskellige årsager måske hellere vil holde mund.

"Men i klubberne lever vi jo i en symbiose med pressen. I klubberne ved vi godt, at vi er afhængige af omtale, og pressen er også afhængig af os", siger han.

At Martin Uhd i kraft af sin tilstedeværelse i medierne fungerer som en slags ambassadør for fysioterapi, er noget, han er bevidst om, men ikke noget, han tænker på i den konkrete situation, når han udtaler sig om en skadet spiller.

"Men jeg kan da godt mærke, at folk har hørt om mig. Det oplever jeg for eksempel, når jeg underviser på fysioterapeutskolen", fortæller han.

Selvom Martin Uhd respekterer gensidigheden i forholdet til pressen, ville det indimellem være en fordel at kunne koncentrere sig om arbejdet uden pressens indblanding, indrømmer han.

"Hvis man kommer til at love i pressen, at en spiller er klar om en uge, og man så ikke kan holde det, så er det irriterende. Man får lagt et større pres på sig selv", siger Martin Uhd, der tackler det ved indimellem at "gå lidt til den forsigtige side", og hellere skyder et par dage for meget end for lidt.

"Hvis jeg så klarer det på den halve tid, kan jeg jo bare sige, det er fordi, jeg er en dygtig behandler - men jeg vil nu hellere ramme præcist, når de spørger".

Martin Uhd er en venlig mand og svarer, når han bliver spurgt, og det kan han også lige så godt. "For hvis jeg ikke vil sige noget, skriver de bare, at fysioterapeuten har fået mundkurv på", fortæller han.

FOR FLERE MILLIONER KRONER PÅ EN MÅNED

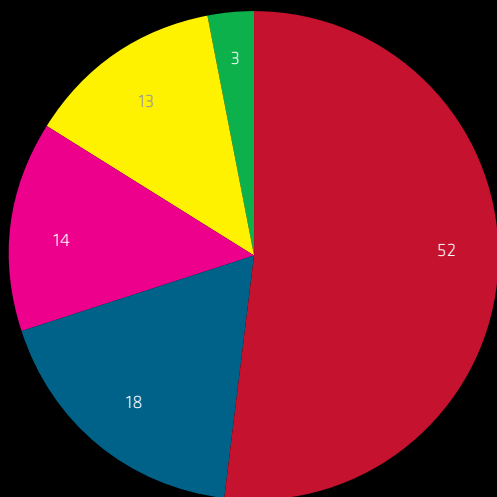
Infomedia har regnet lidt på, hvad den redaktionelle omtale af faget er værd, sat i forhold til annonceværdien, beregnet på baggrund af artiklens størrelse ganget med annonceringsprisen for det pågældende medie.

De 347 artikler, der i december 2007 omtalte fysioterapi eller fysioterapeuter ville således have kostet næsten 4,5 millioner kroner, hvis man skulle have haft betalt for de mange spaltecentimeter.

Regnestykket er naturligvis forsimplet, fordi der ikke er set på indholdet af artiklerne, og nogle af dem måske ikke tjener et markedsføringsmæssigt formål. Men omvendt er der heller ikke medregnet den faktor, at redaktionel omtale ofte er mere synlig og ikke drukner i mængden i samme omfang som annoncer.

Procentfordeling af antal artikler/indslag med omtale af fysioterapeuter

- Regionale og lokale dagblade
- Web
- Landsdækkende dagblade
- Lokale ugeaviser
- Fagblade og magasiner

At svare, når man bliver spurgt kommer der oftest kun noget godt ud af, men én gang har Martin Uhd dog måttet erkende, at han havde været for åbenmundet. En spiller havde fået et trælår i en kamp, og efter at Martin Uhd i pressen havde fortalt næsten præcis, hvor det sad, kunne modstanderne i den næste kamp gå målrettet efter at ramme pågældende spiller på det ømme sted.

At holde mund i dén situation var ikke noget, han kunne have lært på et kursus, mener Martin Uhd, og hans filosofi i omgangen med pressen er derfor *learning by doing*. Man kan godt komme til at sige noget dumt, men dét lærer man af. Og så længe man har sin egen etik i orden og er opmærksom på de interessekonflikter, der kan være omkring et superligahold, kan det ikke gå helt galt, mener han.

KNÆK BLYANTEN

Peter Poulsen, der var med herrehåndboldlandsholdet til OL i Beijing, er formentlig en af sommerens mest fotograferede fysioterapeuter. Han er til gæld næppe den mest citerede. Peter Poulsen har nemlig valgt den strategi at lade spillerne selv udtale sig om deres situation.

Dermed slipper han for selv at komme i søgelyset og også for, at en journalist forvirrer en spiller ved at sige "din fysioterapeut siger..." og så citere forkert.

I stedet for sørger Peter Poulsen for fodre spillerne, så de ved tilstrækkeligt til selv at kunne informere pressen. En undtagelse var dog OL i Beijing, hvor bekymringen for Lars Jørgensens storetå og knæ var så voldsom, at Peter Poulsen var nødt til selv at åbne munden.

Den tilbagetrukne rolle betyder ikke, at Peter Poulsen render sin vej, når han ser en journalist. Dem, han kender og stoler på, kan han godt finde på at tale med, men så beder han dem indimellem om at "knække blyanten imens", som han siger.

De knækkede blyanter til trods skal man kunne tælle til 83 for at komme igennem bunken af avisudklip, hvori Peter Poulsen optræder, bare inden for de seneste 12 måneder. 27 af dem handler om Lars Jørgensens tå.

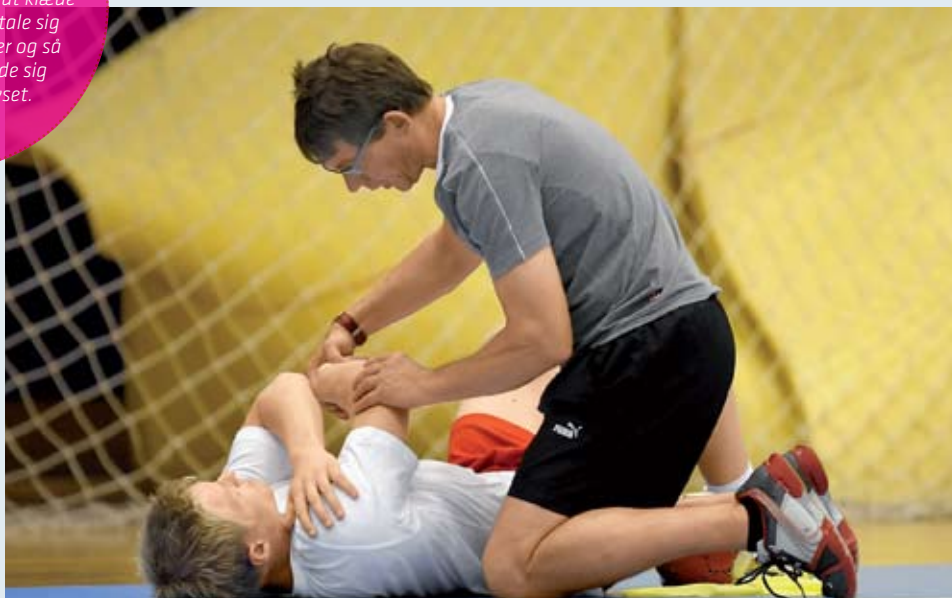
MAN FÅR INTET FORÆRENDE

For Lotte Paarup eksisterer muligheden for tilbageholdenhed i forhold til pressen ikke. Hun har skrevet flere bøger, afholder kurser, holder foredrag og driver netbutik med alt fra sokker med tæer i til film og økologisk chokolade. Hun har som lottenaarup.com behov for at være så synlig som overhovedet muligt – og bruge pressen i så stort et omfang som muligt.

"Det er jeg simpelthen nødt til, men man skal lade være med at tænke på janteloven", siger hun.

Hvis man tænker på, hvad andre tænker, når man stikker snuden frem, så kommer man ingen vegne, mener Lotte Paarup, der ofte har mødt den fordom, at hun får det hele forærende for så vidt angår pressens opmærksomhed. Men samtidig oplever hun også det modsatte, nemlig meget positiv feedback, understreger hun.

Peter Poulsen, der er fysioterapeut for herrehåndboldlandsholdet, har valgt den strategi at klæde spillerne på til at udtale sig om deres egne skader og så selv forsøge at holde sig uden for rampelyset.

"Det folk typisk glemmer, er, at det har krævet et kæmpe knoklearbejde at komme ind i varmen. De burde glæde sig over, at der er nogen, der gider at gøre et stykke arbejde", siger Lotte Paarup, der efter eget udsagn "har lavet meget gratis arbejde for pressen". Arbejdet har for eksempel bestået i udarbejdelsen af øvelsesprogrammer uden honorar og i medvirken ved interviews, hvor Lotte Paarup "har gjort det meste af arbejdet, mens det var journalisten, der fik pengene".

Men meningen med det hele er jo, at det går begge veje, og det gør det, så når Lotte Paarup har lavet en ny dvd eller tænkt nye tanker om træning, der kan sælges i et foredrag, så skriver pressen om det. Men der skal hele tiden tænkes i at holde gryden i kog, understreger hun. "Det er ikke sådan at folk står i kø for at få lov at skrive om mig".

En af udfordringerne i samarbejdet med pressen er, at man ikke altid kan vide på forhånd, hvilken indsats der vil kaste omtale af sig og hvilken omtale der vil give kunder.

I 2007 var Lotte Paarup fysioterapiens ansigt udadtil på tv og internet i forbindelse med kampagnen "Gang i Danmark", der var et samarbejde mellem blandt andre DR, Sundhedsministeriet og Danske

Fysioterapeuter. Der er mange, der har troet, at det engagement har givet mange flere kunder i butikken, men det er ikke tilfældet, fortæller hun.

"Selvom du er på tv, er det ikke givet, at folk bestormer dig bagefter. I forhold til hvor eksponeret det var, er der ikke sket det store gennembrud", siger Lotte Paarup, der til gengæld kan opleve en storm af kunder til sin netbutik efter en lille notits i et ugeblad.

"Det kan være temmelig uforudsigeligt og er et samspil af tid, sted, budskab og tilfældigheder", forklarer Lotte Paarup, der efter otte år med selvstændig virksomhed har lært, at det også handler om genkendelighed. "Det er jo ikke for sjov, at McDonalds og Coca-Cola annoncerer hele tiden", som hun siger.

De otte år har også lært hende at være benhård i sit samarbejde med pressen: "Man skal være samarbejdsvillig, men også stille krav. Hvis journalister ringer og spørger om noget, svarer jeg ikke, men spørger i stedet for, hvad der er min andel i det. Hvis de ikke selv spiller ud, lyder mine krav, at jeg for at medvirke vil have, at mit navn nævnes i artiklen, at jeg optræder med citat, at der er en henvisning til min hjemmeside, og at jeg skal have artiklen tilsendt, før den ryger i trykken".

Det sidste er det som regel ikke noget problem at få journalisterne til at love, men der skal følges op på, om de så også holder, hvad de lover. Man skal være særligt på vagt over for journalister fra dagbladene, fordi de har så travlt, advarer Lotte Paarup, der har været udsat for at blive fejlciteret et par gange.

På spørgsmålet om hun tænker på, at hun udtaler sig på hele fagets vegne, når hun udtaler sig som fysioterapeut, svarer Lotte Paarup klart ja.

"For det første nævner jeg altid, at jeg er fysioterapeut. Ikke kun fordi man bliver lyttet mere til, men også fordi jeg synes, det er vigtigt, at vi som fysioterapeuter får et brand, der handler om bevægelse og sundhed. Dét tænker jeg meget på".

Lotte Paarup vil gerne være fysioterapiens venlige ansigt udadtil i modsætning til det image af alvor og fodformethed, hun mener, der til en vis grad stadig klæber til fysioterapien. Men hun har ingen interesse i at være fysioterapiens eneste ansigt udadtil og er glad for, at bevidstheden om værdien af markedsføring har bredt sig.

"Da jeg startede var det dælmme ikke normalt at have fokus på markedsføring. Men i dag er jeg jo ikke den eneste, og det er skønt. Jo flere vi er, jo bedre". ●

Det skriver de om fysioterapi og fysioterapeuter

"Don't tell it – show it", lyder et af journalistikkens mantraer. På de foregående sider fortæller vi, at fysioterapeuter, særligt praktiserende, er rigtig gode til at komme i avisen. Her kan læseren få syn for sagen:

"Fysioterapeuter rykker ind i fitnesscenter", lyder overskriften på en stor artikel i *Århus Stiftstidende*, hvor Morten Høgh fortæller, at han sammen med klinikens i alt 10 fysioterapeuter flytter fra gamle lokaler i Århus til et fysio-fitness-center på 1000 kvadratmeter. Her vil klinikken gøre op med den forestilling, at man kun kommer til en fysioterapeut, fordi man er skadet, fortæller han.

Også klinikindehaver Bo Albertsen har skullet vænne sig til nye omgivelser i sommer. "Fysyen klar i nye lokaler", skriver *Lokalavisen Vildbjerg* om klinikken i Aulum, der ikke bare har fået malet væggene, men også er blevet udstyret med vægge og døre i stedet for det, avisen kalder, de gamle "brusebadslignende forhæng". Samtidig åbner klinikken en ny holdtræningssal på 110 kvadratmeter, fortæller Bo Albertsen i artiklen, der slutter med at oplyse klinikens telefonnummer.

I Ribe fejrer John Bruun, at han nu kan råde over 270 kvadratmeter og ikke som tidligere skal dele dem med kommunen, skriver *Jydske Vestkysten*.

Også Denis Nyboe, der har klinik i Skørping, har noget at fejre. Han har nemlig fået en diætist og en psykoterapeut som lejere i klinikken, og huset når der ved hele vejen rundt om sundhed i bred forstand, skriver *Nordjyske Stiftstidende*. For Denis Nyboe har det været afgørende, at de to nye lejere har godkendte, faglige uddannelser, og han vil gerne supplere med en jordemoder og måske en ergoterapeut, står der. Samme avis kan et par dage senere fortælle historien om, at to fysioterapeuter i Rebild er godkendt til at foretage en udvidet lænderygundersøgelse. Den ene er Denis Nyboe, som altså åbenbart har et rigtig godt forhold til den avis. Den udvidede lænderygundersøgelse hos fysioterapeuten kan spare patienten for ventetid hos en speciallæge, fremgår det.

Ventetid er også teamet for en artikel i *Holstebro Onsdag*, hvor klinikindehaverne Ingeborg Pedersen og Søren Sørensen lover patienterne, at de i den nyindrettede klinik i Enghaven kan komme til med det samme – også om aftenen eller i weekenden, hvis det er det, der skal til.

Hermed stopper den endeløse række af historier om fysioterapeuter i nye eller nyindrettede lokaler ikke. Også i Sønderborg har håndværkerne haft travlt for at få i første omgang øverste etage af Sundhedshuset i Ringgade færdig, så blandt andre de tre fysioterapeuter, Helle Stegger, Lene Jensen og Lars Brix Kronborg kan flytte ind, skriver *Sønderborg Ugeavis*.

I Viborgs Stifts Folkeblad kan man læse om fysioterapiklinikken BeneFIT i Viborg, der har deltaget i byens 24-timers-løb og dermed samlet penge ind til Foreningen for Børn med Handicap og deres Familier. Hanne Brunsgaard fra BeneFIT fortæller, at alle morede sig, og at der ikke er tvivl om, at klinikken stiller op igen næste år.

Det er umiddelbart ikke til at se, om det er en særlig anledning, der har bragt klinikindehaver fra Klinkbjerg, Christa Brandt, i spalterne i Aabenraa Ugeavis. Men avisen fortæller i hvert fald, at der hos Christa Brandt er tid og ro til den enkelte kunde, hvilket giver en god effekt af behandlingen. Kunderne er "i gode hænder", skriver *ugeavisen* – og undskylder udtrykket.

I Otterup på Fyn har klinikejer Litti Petersen benyttet ansættelsen af en vikar til at tage kontakt til *Fyens Stiftstidende* og *UgeAvisen Nordfyn*, der derfor fortæller læserne, at vikaren, Kirsten A. Jensen, oprindeligt er fra Jylland.

Men man kan som fysioterapeut selv følge også bruge pressen, hvis der er et eller andet, man er utilfreds over. Det har Janne Kock, klinikindehaver i Herlev gjort. "Dopinglov virker ikke", skriver *Søndagsavisen* og citerer Janne Kock for, at det ligner mafiametoder, at man får klistret en sur smiley på hoveddøren, hvis ikke man vil betale til Anti Doping Danmark. "Vi henvender os primært til folk, der er ude efter at få et øget velbefindende. Målet her er ikke at få en bodybuilderlignende krop. Vi tiltrækker ikke den gruppe, der bruger doping", mener Janne Kock.

Få bedre råd

Med en studieforsikring i BAUTA er du sikret til lav pris

Studieforsikringen omfatter:

- Indboforsikring
- Rejseforsikring Verden inkl. Afbestillingsforsikring
- Ulykkesforsikring

Prisen for Studieforsikringen er 304-395 kr. pr. kvartal (indeks 2008), alt efter hvor du bor.
Spar 8 % ved at betale én gang om året.

Har du en studieforsikring i BAUTA, kan du få 25 % studierabat på Bil-, Motorcykel- og Knallertforsikring.

BAUTA FORSIKRING A/S

www.bauta.dk - Tlf.: 3315 1545

Etik og kommunikation

i behandlingen af svært overvægtige patienter

AF: GITTE BØGEDAL, FYSIOTERAPEUT OG
LENE PLAMBECH, ERGOTERAPEUT

info@plambechogbogedal.dk

ILLUSTRATION: KAMILLA WICHMANN

 plambechogbogedal.dk

Med den øgede tilgang af overvægtige og bariatriske patienter i det danske sundhedsvæsen, er der et behov for, at alle personalegrupper bliver tilbudt uddannelse og indsigt i området og forståelse for den svære situation, som patienterne befinder sig i

➔ **Generelt eksisterer der i samfundet** fordomme om overvægtige personer. Fordomme som for eksempel, at svært overvægtige er fysisk uattraktive, mindre intelligente, dovne, har svært ved at få venner eller mangler selvkontrol. Mange mennesker kan være bærere af disse fordomme. Således også medarbejdere i sundhedssystemet.

"Hun var meget, meget overvægtig. Måske omkring 300 kilo. Derfor skulle der være fire reddere til at transportere hende hjem. Hun sad mange timer i venteværelset – og blev hentet som den sidste. Efter ambulatoriets lukketid. Vi blev da godt nok noget irriterede over at skulle arbejde over, fordi vi ikke kunne lukke og slukke, når nu hun sad der. Tænkte, at det er da utroligt at blive SÅ stor. Her nu efterfølgende er jeg flov over, at vi blev irriterede på patienten, for hun syntes sikkert også, det var hårdt at vente så længe på at blive hentet".

Ovenstående historie blev fortalt til os af en tilhører i forbindelse med et foredrag om bariatri og etik, som vi afholdt for plejepersonale i sundhedssektoren. Medarbejderen her, gav udtryk for sin irritation over at skulle arbejde over, fordi patienten måtte vente til fire Falck-folk kunne hente hende. En irritation som var møntet mere på patienten end på systemet.

Efterfølgende havde medarbejderen det skidt med, at irritationen havde været rettet mod patienten.

STORE ETISKE UDFORDRINGER

Vi er stødt på andre lignende udsagn og historier i forbindelse med vores undervisning i bariatri, forflytninger og etik. Det er historier, som alle viser, at samtidig med at det kan være rigtig svært at håndtere svært overvægtige patienter i en forflytningssammenhæng, er der også store udfordringer i forhold til etik og kommunikation.

Nedenstående citat er et eksempel på, hvordan en medarbejder på sygehuset havde det i mødet med en svært overvægtig patient:

"Jeg blev selv rystet, da jeg stod der, trykkede og vred mine hænder sammen. Og jeg tænkte: Hvad gør jeg? Jeg følte det var meget

BARIATRI

Læren om fedmerelaterede sygdomme og behandlingen heraf. Ordet stammer fra græsk, hvor baros betyder tyngde. Bariatri defineres som BMI > 35 og tilstedeværende relaterede symptomer eller BMI > 40 med eller uden symptomer

SÅDAN MØDER DU DEN OVERVÆGTIGE PATIENT

- Mød den svært overvægtige patient med samme respekt, venlighed og omsorg som alle andre patienter
- Vær åben og ærlig. Tal ikke hen over hovedet på patienten. Den svært overvægtige patient kender godt sin vægt og de problemer, den kan medføre
- Tag patienten med på råd i svære situationer
- Vær opmærksom på dit kropssprog. Den svært overvægtige patient aflæser dig med det samme
- Orienter patienten om det, du vil foretage dig. Svært overvægtige patienter er ofte bange for at falde eller for, at hjælpemidlerne ikke kan holde

uheldigt, hvad skulle jeg gøre, 246 kg jeg vidste ikke hvordan jeg skulle klare det, 246 kg?, Jeg ringede efter en ekstra seng, og bandt to senge sammen. Det var min frygt; han kunne jo ikke være i vores senge. Det næste problem var tøj, vi havde ikke en skjorte han kunne passe. Han kom gående, som en mumitrold, hvad med tøjet? Jeg var nervøs ved situationen, for jeg havde ikke nået at tænke den igennem, som jeg ellers

plejer ved en ny indlæggelse, men dette var akut. Patienten kom selv med løsningen, han sagde: Jeg beholder dette her på, og ringer så til min datter efter mere tøj. Han havde lungebetændelse, og jeg forsøgte at møde ham, der hvor han var. Jeg fandt noget til ham at drikke, det var han glad for, men så kom problemet, da han skulle til røntgenundersøgelse, sengen kunne jo ikke komme gennem døren. Han måtte over på en seng, og sengen kunne kun tage 200 kg. De nye senge kan tage 250 kg. Det første, vi skal tænke på, er, om vores udstyr kan bære. Jeg følte, at jeg ikke slog til, jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre".

(Tolstrup, Jytte: "Overvægt må man se i øjnene", 2006)

STIGENDE ANTAL AF OVERVÆGTIGE

I Danmark er der de sidste 10-20 år blevet mindst 100.000 flere svært overvægtige danskere (1), således at der nu er 40 % overvægtige danskere og 11,4 % svært overvægtige danskere(2).

Overvægtige personer er således ikke en minoritet i samfundet, men udgør en væsentlig del af befolkningen.

Overvægt medfører risiko for udvikling af en række følgesygdomme som type 2-diabetes, hjerte-kar-sygdomme, apopleksi, forhøjet blodtryk, slidgigt, galdesten, åndedrætsbesvær inkl. søvnapnø, hormon- og fertilitetsforstyrrelser samt kræft (3).

En række af disse følgesygdomme

medfører indlæggelse på sygehus og kontakt med sundhedsvæsenet. Og her møder sundhedspersonalet den overvægtige patient, og patienten møder sundhedspersonalet.

SUNDHEDSPERSONALETS HOLDNING TIL OVERVÆGT

Mødet mellem den overvægtige patient og sundhedssystemet har været genstand for en række, primært, udenlandske undersøgelser.

Generelt er der dog få studier af sundhedspersonalets holdninger til svært overvægtige patienter, og mange af studierne er ukontrollerede og har svagheder. Alligevel giver de et fingerpeg om de udfordringer, som kan opstå i mødet mellem den svært overvægtige patient og sundhedsvæsenet.

Det kan nedenstående studier give en fornemmelse af:

I et studie (4), blev amerikanske læger spurgt om deres holdninger til svært overvægtige patienter. Her svarede 67 procent af lægerne, at de mente, at svært overvægtige patienter manglede selvkontrol. 39 procent mente, at svært overvægtige patienter var dovne.

I et andet studie (5), hvor amerikanske læger svarede på et anonymt spørgeskema, var resultatet, at halvdelen af lægerne fandt de svært overvægtige patienter besværlige, uattraktive, grimme og ikke samarbejdsvillige.

I et tredje studie (6), svarede 24 % af alle sygeplejersker, at de fandt svært overvægtige patienter frastødende.

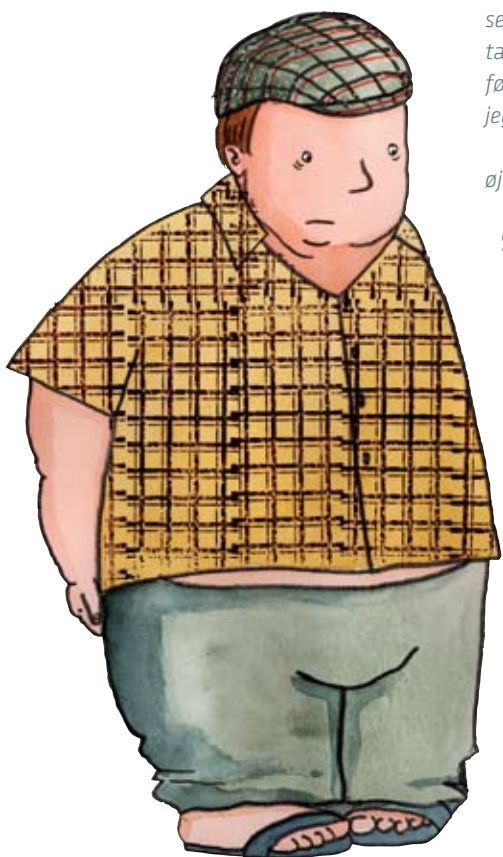
Adspurgte svarede 52 % af alle svært overvægtige (7), at de var blevet behandlet med manglende respekt af deres læge.

TAGER SKYLDEN PÅ SIG

Mange svært overvægtige patienter accepterer samfundets vurdering af, at en ikke-perfekt krop repræsenterer en ikke-perfekt person.

De udviser derfor en tilpasset adfærd, forklarer overvægten, undviger situationer, kompenserer og tager skylden på sig.

I forbindelse med sin ph.d.-afhandling *Wings of Change, Bodies of Persistence. Health Promotion and Lifestyle Change in*

Institutional and Everyday Contexts, har antropolog Lone Grøn skrevet bogen "Krop og hverdag i forandring".

Nedenstående citater er fra bogen, hvor Lone Grøn i sit feltarbejde har talt med flere svært overvægtige patienter under deres indlæggelse på Livsstilscentret, en afdeling på Brødstrup Sygehus.

Citaterne giver et indblik i, hvor svært det er for den enkelte patient at omlægge livsstilen og hvordan mange af patienterne vender den manglende succes indad: "Jeg bliver ved med at tage på, lyver over for mig selv, går ikke længere på vægten og er i det hele taget et skvaddehoved. (...). Jeg råber og skrider til mig selv (altså inde i hovedet), jeg skælder ud, synes selv jeg er et pjok, men lige meget hjælper det..." (e-mail fra en patient til Lone Grøn)

"Gud ved, hvad det er, der gør, at jeg den ene gang efter den anden falder så voldsomt tilbage, at alt det, jeg godt ved, er det rigtige at gøre - ligger milevidt fra det, jeg rent faktisk foretager mig?"

(patient på overvægtsholdet - fra Lone Grøns bog "Krop og hverdag i forandring")

FEDME ER EN KRONISK SYGDOM

Årsagen til overvægt og fedme er kompleks, og der er mange faktorer involveret. Blandt andet biologiske (alder, køn, gener, etnicitet), adfærdsmæssige (kost og fysisk aktivitet) og samfundsrelaterede (økonomisk og socialt miljø).

Det er derfor ikke bare den overvægtiges egen skyld eller den overvægtige, som er doven og må tage sig sammen. Fedme er en kronisk sygdom og bør behandles med livslang kontrol og indsats (1).

Hvad skal vi så gøre som sundhedsprofessionelle for at behandle den svært overvægtige patient med samme respekt, værdighed, venlighed og omsorg som andre patienter?

Vi mener, at svaret er uddannelse og dialog. Uddannelse i håndtering og forflytning, hjælpemidler og ikke mindst uddannelse i og dialog om kommunikation og etik. Ved uddannelse, viden og indsigt flyttes vores ageren fra vores private, personlige holdninger til en professionel tilgang til den enkelte patient.

Under en undervisningsseance talte vi med en medarbejder fra et hospital, hvor man netop havde gjort rigtig meget for at uddanne personalet i forhold til bariatriske patienter og havde anskaffet sig mange hjælpemidler til denne patientgruppe.

Medarbejderen gav udtryk for, at personalet nu var blevet rigtig

STIGENDE ANTAL OVERVÆGTIGE

Antallet af overvægtige (BMI 25 - 29,9) og svært overvægtige (BMI > 30) er stærkt stigende.

I 2005 vurderede WHO, at der var 1,6 milliarder overvægtige voksne (alder + 15 år) og 400 millioner svært overvægtige voksne. Hvis udviklingen fortsætter vurderer WHO, at der i 2015 vil være 2,3 milliarder overvægtige personer globalt, og 700 millioner svært overvægtige.

REHACARE[®]
INTERNATIONAL

www.rehacare.de

Rehabilitering
Forebyggelse
Integrering
Pleje

19. Internationale
fagmesse og kongres

Düsseldorf, Tyskland
15. – 18. oktober 2008

**REHACARE er for alle, der ønsker
at informere sig om temaerne
rehabilitering, forebyggelse,
integrering, pleje og alderdom.**

**... fordi dette tema
angår os alle!**

For adgangskort
og kataloger i forsalg samt
yderligere information:
Intermess ApS
Rådhusvej 2
2920 Charlottenlund
Tlf.: 45 50 56 55
Fax 45 50 50 27
info@Intermess.dk
www.intermess.dk

**Messe
Düsseldorf**

glad for denne patientgruppe. Nu havde man redskaberne til dialog med patienten, indsigt i patientens situation, relevante og nødvendige hjælpemidler samt ikke mindst uddannelse i området.

Så med den øgede tilgang af overvægtige og bariatriske patienter i det danske sundhedsvæsen er der et behov for, at alle personalegrupper bliver tilbudt uddannelse og indsigt i området og forståelse for den svære situation, som patienterne befinder sig i.

Lige som personalet naturligvis skal have de rette hjælpemidler til rådighed og uddannelse i, hvordan de anvendes. Kun derved kan vi skabe et værdigt patientforløb for patienterne og et godt, trygt og sikkert arbejdsmiljø for personalet. ●

RETNINGSLINJER

Der er behov for retningslinjer for forflytning, håndtering, etik og kommunikation. Retningslinjerne skal følges af uddannelse i håndtering og forflytning suppleret med undervisning, der giver indsigt i patienternes særlige problemstillinger, og træning i kommunikation med patientgruppen.

Referencer

- (1) Statens Institut for Folkesundhed. *Folkesundhedsrapporten. København: Statens Institut for Folkesundhed; 2007*
- (2) Statens Institut for Folkesundhed. *Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed; 2006*
- (3) Sundhedsstyrelsen, Enhed for Medicinsk Teknologivurdering. *Kirurgisk behandling af svær overvægt – en medicinsk teknologivurdering. København: Sundhedsstyrelsen; 2007*
- (4) Puhl et al. Bias, discrimination and obesity. *Obesity Research* 2001; 9(12): 788 - 805
- (5) Foster et al. Primary care physicians' attitudes about obesity and its treatment. *Obesity Research* 2003; 11(10): 1168 - 77
- (6) Bagley et al. Nurses' attitudes towards adult patients who are obese. *Journal of Advanced Nursing* 2006; 53(2): 221 - 223
- (7) Brownell et al. Weight Bias in Healthcare settings. *Obesity Research* 2003; 11: 1033 - 1039
- (8) Grøn Lone. *Krop og hverdag i forandring, 1. udgave. Vejle: Vejle Amts Sundhedsforvaltning; 2005*
- (9) Tolstrup Jytte. *Overvægt må man se i øjnene. Københavns Universitet, Institut for Antropologi; 2006*

FAKTA OM:

GITTE BØGEDAL OG LENE PLAMBECH

Gitte Bøgedal, fysioterapeut og Master i Læreprocesser (MLP), samt uddannet systemisk coach

Lene Plambeck, ergoterapeut og Master i Public Management (MPM), samt videreuddannelse i medicinsk antropologi

Driver sammen firmaet Plambeck & Bøgedal og skal med støtte fra Forebyggelsesfonden og i samarbejde med to kommuner skrive en undervisningsbog om håndtering og etik i forhold til svær overvægt. Bogen forventes at udkomme i foråret 2010.

www.plambeckogbogedal.dk

TRÖTTA, VÄRKANDE FÖTTER? KNÄ-, HÖFT- ELLER RYGGPROBLEM?

Testa **Step Forward** - hålfotsinläggen med de unika egenskaperna

VI SÖKER ÅTERFÖRSÄLJARE!

www.stepforward.com.au 070/324 56 47 lars.lindin@telia.com

AF: FYSIOTERAPEUT GITTE BØGEDAL,
ERGOTERAPEUT LENE PLAMBECH

info@plambechogbogedal.dk

” Det er jo hans egen skyld

ETISKE DILEMMAER OPSTÅR:

- Når vi ikke ved, hvad vi skal gøre
- Når vi vil to ting/handlingsalternativer lige meget
- Når vi må gøre en ting, som vi ikke vil – når vi skal vælge mellem pest og kolera.
- Når vi ved, hvad vi vil, men ikke har mulighed for at gøre det.

Case: *Den overvægtige patient har krav på samme behandling som andre patienter, men det vil medføre en risiko for plejepersonalet at mobilisere ham uden de rigtige hjælpemidler. Fysioterapeuten står i et dilemma*

→ **Fysioterapeuten tilkaldes af personalet** på medicinsk afdeling, som ønsker hjælp til mobilisering af en patient, Per. Han er overflyttet fra akut modtageafdeling til medicinsk afdeling efter at være bragt til hospitalet med vejtrækningsbesvær og generel dårlig almen tilstand. Han er nu ved at blive stabiliseret og er i bedring. Der er behov for mobilisering af Per, og da plejepersonalet er usikker på situationen, tilkaldes fysioterapeuten.

Da fysioterapeuten træder ind på stuen og ser Per, bliver hun umiddelbart rystet. Han vejer 210 kg. Plejepersonalet ved ikke hvordan de kan hjælpe ham ud af sengen, da de ikke tidligere har haft så stor en patient. Han giver selv klart udtryk for et ønske om at komme op af sengen, da han har ondt i ryggen. Per vil gerne kunne hjælpes på toilettet, da det er svært at bruge bækken. Personalet støtter ham i dette ønske, da de også har svært ved at få bækkenet under ham.

Fysioterapeuten er usikker på, hvorledes hun kan hjælpe Per. Hun ved, det vil være mest sikkert at bruge lift til en start, men ikke hvor der kan skaffes en egnet lift og sejl til så stor en patient, eller hvordan sejlet bedst kan placeres under ham.

Hun er klar over, at Per bør - og skal - mobiliseres nøjagtigt som alle andre patienter i denne fase. Men hun skal både tage hensyn til patientens behov og personalets arbejdsmiljø.

Fysioterapeuten er fyldt af modstridende følelser. Det er svært at vælge i denne situation, for hvem skal hun tage hensyn til? Hun vil have det skidt med ikke at kunne hjælpe Per og er beklemmt ved, at hospitalet ikke råder over de nødvendige hjælpemidler. Hun føler situationen pinlig - for hende selv og for Per. På den anden side føler hun sig irriteret på Per, som har sat sig selv og plejepersonalet i en svær situation. Han er jo selv årsag til sin overvægt. Og hvorfor kan plejepersonalet ikke selv tage denne beslutning?

Hvad er rigtigt at gøre?

AF: FYSIOTERAPEUT, PH.D.-STUDERENDE,
MEDLEM AF ETISK UDVALG I DANSKE
FYSIOTERAPEUTER JEANETTE PRÆSTEGAARD
j.praestegaard@oncable.dk

En uddybende refleksionsrække

Der reflekteres over casen på den foregående side med udgangspunkt i Randi-Susanne Natvigs refleksionsmodel

→ I casen om Per eksemplificeres et etisk dilemma, da der er tale om et valg, hvis udfald får konsekvens for et andet menneske. I denne case står fysioterapeuten over for et valg mellem to lige gode eller dårlige muligheder, hvor hun let kan føle sig i klemme mellem flere hensyn.

Fysioterapeuten står ved en korsvej, hvor hun er i tvivl om, hvilken vej der er den rette at gå. Hvad, der er den rigtige vej, er ikke entydigt. Med der skal træffes ét valg, - hvilket er dilemmaets særkende.

Dilemmaet i denne case er etisk, da det afspejler nogle af livets almenmenneskelige grundværdier. Værdier som respekt, ansvarlighed og troværdighed. I og med dilemmaet afkræver et valg, bliver disse grundværdier udfordret, da man jo helst ønsker samtlige værdier bevaret i løsningen, men dette lader sig ikke gøre. Et etisk dilemma er derfor altid en vanskelig værdikonflikt, og det kan være nødvendigt at tage udgangspunkt i etiske refleksionsmodeller for at støtte processen med at identificere og strukturere de etiske refleksioner.

Etisk Udvalg i Danske Fysioterapeuter arbejder ud fra Randi-Susanne Natvigs refleksionsmodel. Modellen består af fire trin. For hvert trin er der en række spørgsmål, der skal besvares. Ved at forholde sig til spørgsmålene vil fysioterapeuten få hjælp til at identificere dilemmaet og få overblik over, hvordan dilemmaet i den givne situation kan løses.

TRIN 1: VURDERING AF PROBLEMETS NATUR

Er dette et etisk dilemma eller ej? Ja, da flere ting er på spil:

- Der er en klar konflikt i, hvad fysioterapeuten *kan* gøre (det praktiske element), hvad hun *skal* gøre (det faglige og det juridiske element) og hvad hun *bør* gøre (det etiske element)
- Casen udspiller sig på samtlige relationer, da såvel Per som plejepersonale som hospitalets hjælpemiddelbeholdning kommer i spil.
 - Fysioterapeut/patient relationen
 - Fysioterapeut/samarbejdsrelationer
 - Fysioterapeut/samfund relationen

Hvad kræver situationen af fysioterapeuten? Hvilke barrierer hindrer fysioterapeuten i at gøre det, som hun finder bedst?

- moralsk sensitivitet – altså er hun i stand til at vurdere, om situationen er etisk – har hun brug for andres vurdering af dette?
- moralsk vurdering; hvad vil være det rigtige at gøre lige nu; er det rimeligt, at Per ikke mobiliseres, før der er anskaffet egnede hjælpemidler?
- moralsk motivation; bør nogle værdier rangeres højere end andre, hvor langt skal hun gå for at vise Per respekt?
- moralsk mod; hvor langt er hun parat til at gå ift. Per, plejepersonalet, hospitalsadministrationen for at skynde på indkøbet af et egnet løftesejl?

TRIN 2: DE IMPLICEREDE PARTER

- For hvem er situationen en konflikt; Per, plejepersonalet, fysioterapeuten, evt. andre patienter på afdelingen?
- Hvilke tanker og meninger om situationen har de, der indgår i konflikten?
- Er der grundlag for, at fysioterapeutens vurderinger skal prioriteres højere end Pers, plejepersonalets, evt. andres ønsker?

TRIN 3: VURDERING AF AKTUELLE VÆRDIER

Hvilke etiske værdier og principper er på spil?

- Hensynet til Per – den konkrete praktiske udfordring i forflytningen; hvor langt bør fysioterapeuten gå for at imødekomme Pers ønske og behov for mobilisering? Hvor langt bør fysioterapeuten gå for at imødekomme plejepersonalets usikkerhed og arbejdsmiljø? Hvem bør fysioterapeuten respektere – Per eller plejepersonalet? Hvor stor vægt bør tillægges den faglige vurdering for mobilisering?
- Pers autonomi/paternalisme; ideelt opsættes mål og plan i samarbejde med patienten, men her beder plejepersonalet fysioterapeuten om hjælp, og hvordan kan hun bedst inddrage Per i denne proces? Hvor langt bør plejepersonalets usikkerhed styre mål og plan for mobiliseringen af Per?
- Hensynet til Per/plejepersonalet; hvad angiver de etiske retningslinjer? Hvem bør fysioterapeuten primært respektere?
- Hensynet til Per/evt. andre patienter; hvordan bør fysioterapeuten og plejepersonalet handle, således at alle patienter på stuen/afdelingen oplever, at der handles retfærdigt? Hvordan kan fysioterapeuten og plejepersonalet bedst forflytte Per uden at kompromittere evt. andre patienter på stuen?
- Fysioterapeutens autonomi/kollegial loyalitet ifht. plejepersonalet; hvor stor vægt har den fysioterapeutiske vurdering i forhold til plejepersonalets arbejdsmiljø? Hvor meget bør fysioterapeuten bestemme? Har fysioterapeuten ret til at bestemme vedrørende plejepersonalets arbejdsvilkår? Hvad siger de interne kollegiale regler/normer på afdelingen? Vægter fysioterapeutens ord/vurdering mere end plejepersonalets?
- Pers autonomi/samfundets ressourcer; hvor meget kan en person tillade sig at lægge sundhedsvæsenet ekstra til byrde? Hvor langt skal sundhedsvæsenet gå, for at behandle og pleje selvforskyldt lidelse? Er det rimeligt, at afdelingen kræver, at Per taber sig for at mindske plejepersonalets forflytningsbyrde og dermed minimere risikoen for nedslidning af plejepersonalet?

På hvilken måde kommer værdierne og/eller principperne i konflikt med hinanden?

- Gøre godt for Per vs. at gøre godt for plejepersonalet
- Gøre godt for Per vs. det faglige argument (professionel viden)
- Pers autonomi vs. fysioterapeutens autonomi
- Gøre godt for Per vs. at gøre godt for sig selv
- Gøre godt for Per vs. at gøre godt for evt. andre patienter på stuen
- Fysioterapeutens autonomi vs. kollegial loyalitet
- Respekt for Pers ønsker og behov vs. respekt for plejepersonalets arbejdsmiljø
- Respekt for krav vedr. arbejdsmiljø vs. afdelingens regler/normer
- Respekt for krav vedr. arbejdsmiljø vs. afdelingens økonomiske ressourcer
- Magtfordelingen mellem fysioterapeut og plejepersonale

Hvordan bør værdierne rangordnes?

- Bør respekten for Per have forrang for respekten for plejepersonalet?
- Bør respekten for Per have forrang for den faglige vurdering?
- Bør Pers autonomi have forrang for fysioterapeutens?
- Bør hensynet til den personlige integritet have forrang i forhold til fordeling af enestuer/flersengsstuer?
- Bør fysioterapeutens selvrespekt for have forrang for den kollegiale loyalitet?
- Bør respekten for krav om arbejdsmiljø have forrang for menneskelig omsorg og imødekommenhed?
- Bør respekten for krav om arbejdsmiljø have forrang for krav om økonomiske besparelser?

TRIN 4: AT VÆLGE I ET ETISK DILEMMA

Hvilke valgmuligheder er der i forhold til at løse situationen? Og hvilke konsekvenser har hver mulighed?

- Fysioterapeuten kan som udgangspunkt have hensynet til Pers velbefindende som første prioritet. Herved sikrer hun, at Per kan føle sig respekteret, og dette selv i en lidt prekær situation.
 - Hun kan som første handling sørge for at Per ligger afskærmet for evt. andre patienters blikke, hvormed risikoen for krænkelse af såvel Per som medpatienter minimeres (= gøre godt).
 - Som anden handling kan hun støtte plejepersonalet i den krævende forflytning. De kan sammen med Per diskutere og afprøve metoder, hvorved Per samt 2-4 personer kan mobilisere Per til siddende på sengekant og derefter til stående. Hvis forflytningen fortsat er for tung, kan nedenstående valgmulighed sættes i værk.
- Samlet set har denne mulighed god konsekvens for Per, som formentlig vil føle sig respekteret og imødekommet og inddraget i en svær situation. Hvorvidt konsekvensen er god for plejepersonalet afhænger af, om en forflytningstaktik kan iværksættes, samt om der kan afsættes 2-4 personer til forflytningen – hvilket kan forekomme urealistisk i en travl hverdag på en hospitalsafdeling. Denne mulighed vil formentlig styrke fysioterapeutens faglige professionalisme, at patienten kommer i første række, at der bliver levet op til faglig viden og krav. Til gengæld kan den kollegiale loyalitet evt. lide et knæk, alt efter forflytningstaktikkens succes.
- Fysioterapeuten kan vælge at imødekomme hensynet til plejepersonalets behov for et optimalt arbejdsmiljø. Herved sikrer fysioterapeuten sig, at der ikke indkommer potentielle sygemeldinger og forflytningsskader ud af situationen (= at gøre godt for

personaler og for samfundets samlede ressourcer). Dette kan ske på en af følgende måder:

- Fysioterapeuten kontakter straks hospitalets administration med henblik på, at der straks/i dag indkøbes et sejl, der er stærkt og stort nok til, at det kan anvendes til Per. Dette imødekommer administrationen, og der sendes straks et bud af sted. Hermed imødekommer fysioterapeuten hurtigst muligt såvel plejepersonalets arbejdsmiljø som Pers ønsker og behov for mobilisering. Ved denne løsning minimeres plejepersonalets og Pers samt fysioterapeutens eget ubehag ved situationen.
- Fysioterapeuten kontakter straks hospitalets administration med henblik på at indkøbe et passende forflytningssejl. Dette skal dog behandles i administrationen, hvilket normalt tager et par dage. Derefter skal sejlet bestilles og leveres, hvilket kan tage dage op til uger. Denne beslutning medfører, at Per skal blive liggende i sengen, og han respekteres således ikke på sit ønske, og det faglige argument for mobilisering overhøres, indtil forflytningssejlet ankommer. Beslutningen medfører fortsat belastende arbejdsstillinger for plejepersonalet, når Per skal plejes, vaskes og have bækken. Fysioterapeuten forklarer Per, at han ikke kan hjælpes ud til toilettet, da der først skal anskaffes egnede hjælpemidler til hans størrelse. Per er skuffet og udtaler, at "jeg er da ikke den største – jeg kender folk som er meget større".
- Som et deprimerende scenarie kan nævnes situationen, hvor administrationen ikke tillader indkøb af nyt forflytningssejl og begrunder det i besparelleskrav. Hermed falder samtlige hensyn til jorden, og ingen af de involverede personer vil formentlig føle sig respekteret såvel menneskeligt som fagligt.

Kan du finde andre hensyn, der skal tages?

Kan du identificere andre værdier, normer, regler som er på spil?

Kan du foreslå andre handlemuligheder og deraf følgende konsekvenser? ➔

"Er der nogen her på bloggen som har erfaring med svært overvægtige patienter, og er det noget som der tales åbent om rundt omkring på arbejdspladserne?" Gitte Bøgedal og Jette Plambeck opfordrer på

blog.fysio.dk/fagblog alle til at deltage i debatten.

Terapifortællinger

Bogen giver et indblik i narrativ metode og teori med eksempler fra praksis. Læseren får et indblik i terapeutens metodiske, teoretiske og personlige overvejelser og intentioner.

Anette Holmgren. Terapifortællinger. Dansk Psykologisk Forlag. Kr. 248. ISBN 978-87-7706-539-2

Traumatologi

Lærebogen giver en bred beskrivelse af traumatologien og de forskellige traumesystemer i Danmark.

Claus Falck Larsen, Jakob Roed, Jørgen Falck Larsen. Traumatologi. Munksgaard Danmark. Kr. 648. ISBN 978-87-628-0601-6

Vedligehold og styrk dine fødder

Bogen beskriver blandt andet et 7-trinsprogram, der er med til at styrke fødderne og sikre en bedre balance og udholdenhed. Bogen giver mange eksempler på øvelser.

Heidi Schewe. Styrk dine fødder. Borgen. Kr. 169. ISBN 978-87-21-03212-8

Sundhedsjura

Bogen henvender sig til sundhedsprofessionelle og kan anvendes som juridisk grundbog eller som opslagsbog. Denne reviderede udgave tager højde for sundhedsloven fra 2008.

Kent Kristensen. Sundhedsjura. Gads Forlag. Kr. 235. ISBN 978-87-12-04371-3

DVD'er til hjemmebrug

"Din guide til velvære" har udgivet dvd'erne Din guide til balance med meditativ yoga, Din guide til en sund og velfungerende krop og Din guide til den gode søvn. Læs mere på www.dinvelvære.dk

Læring i fællesskab

Bogen tager udgangspunkt i praktiskdelen i professionsuddannelserne. Den præsenterer en konkret arbejdsmodel med værktøjer til et læringsfremmende samspil mellem uddannelsesinstitutionen og praksisfeltet.

Lars Lindhardt. Læring i fællesskab. Dansk Psykologisk Forlag. Kr. 239. ISBN 978-87-7706-502-6

I morgen var jeg altid en løve

Med udgangspunkt i sine egne erfaringer som indlagt med skizofreni gennem 10 år giver cand. psyk. Arnhild Lauveng en indføring i stemmer og hallucinationer. Vrangforestillingerne har deres egen logik og mening, og det er muligt at overvinde dem, er bogens budskab.

Arnhild. D. Lauveng. I morgen var jeg altid en løve. Akademisk forlag. Kr. 249. ISBN 978-87-500-3987-7

Med hjernen i behold

Hvordan kan forstanden vokse i en hjerne, der skrumper med årene? Dette er hovedtemaet i aldringsforsker Henning Kirks nyeste bog, hvor han blandt andet giver gode råd om, hvad man kan gøre for at udnytte hjernens ressourcer hele livet.

Henning Kirk. Med hjernen i behold. Akademisk Forlag. Kr. 249. ISBN 978-87-500-3558-9

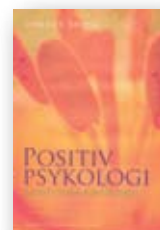

Positiv psykologi

– Empati, flow, køn, humor

Med afsæt i den traditionelle sygdomsmodel, der fokuserer på diagnosticering og behandling, beskriver den norske psykolog Lisbeth F. Brudal en ny forståelse af psykisk ubalance med fokus på psykisk sundhed, vækst og modning. Bogen er en bred og grundig introduktion til positiv psykologi.

Lisbeth F. Brudal. Positiv psykologi. Dansk Psykologisk Forlag. Kr. 298. ISBN 978-87-7706-505-7

DEN FYSISK AKTIVE SKOLE

IDRÆT/ Der er i de senere år kommet en større forståelse og accept af fysisk aktivitet og idræts betydning for læring. På trods af dette er timetallet mere end halveret fra midt i 1950'erne med fire ugentlige idrætstimer à 50 minutter ekskl. bad til i dag, hvor de fleste kun har to lektioner inklusiv bad. I august bragte tidsskriftet Danske Kommuner et tema om fysisk aktivitet i folkeskolen. Et af eksemplerne er fra Bellahøj Skole, der er blevet omdannet til idrætsskole. Ud over flere timers idræt indgår fysisk aktivitet og bevægelse også i de andre fag på skolen. "Danske Kommuner", nr. 23, 7. august 2008.

DET FORKERTE NAVN

FAGGRUPPE/ Fysioterapeuten oplyste i nr. 14 det forkerte navn i forbindelse med Faggruppen for Akupunkturs navneskifte. Det rigtige er Faggruppen for Akupunktur og Smerte (DFFAS).

Uddannelse i muskuloskeletal fysioterapi

FAGFORA/ Stadig flere fysioterapeuter gennemfører en efteruddannelse i muskuloskeletal fysioterapi. Hvor uddannelsen tidligere primært var relevant for fysioterapeuter, der arbejdede i praksissektoren, er uddannelsen i dag også relevant for fysioterapeuter i kommunerne. Med uddannelsen opnår kursisterne specialviden, klinisk ekspertise og et internationalt anerkendt uddannelsesniveau inden for feltet. Hele uddannelsen varer 3½ år og tages sideløbende med praksis. Læs mere om uddannelsen på

 muskuloskeletal.dk

Mindfulness

TERAPI/ Mindfulness bliver i stigende grad omtalt i forbindelse med behandling af blandt andet stresstilstande og personlighedsforstyrrelser. "Afspændingspædagogen" bringer i nr. 4 fra i år en gennemgang af begrebet, og hvordan det kan bruges i forskellige sammenhænge. Psykolog og afspændingspædagog Steen Jørgensen er forfatter til artiklen, der ledsages af en omfattende litteraturliste til de videre studier af mindfulness.

Psykomotorik og Berit Bunkan

ARTIKEL/ Tidsskriftet "Afspændingspædagogen" bragte i nr. 4 et interview med den norske fysioterapeut Berit Bunkan. I interviewet fortæller hun om sit arbejde med at udvikle norsk psykomotorik. Berit Bunkan, der har en doktorgrad i Norge, opfordrer i interviewet kropsterapeuter inden for psykomotorik til at få en tilknytning til det danske sundhedssystem og understreger betydningen af, at man som faggrupper inden for feltet kan berige hinanden. Runa Helmersen. Et langt liv med norsk psykomotorik. Afspændingspædagogen 4/2008, side 4-7.

Fagfestival:

Sidste frist for indsendelse af abstracts

Den 1. oktober er sidste frist for indsendelse af abstracts til Fagfestival 2009, der finder sted den 26-28. marts 2009 i Odense.

Du finder abstract-formularen på fysio-fagfestival.dk, hvor du også kan følge med i, hvordan selve programmet udvikler sig, efterhånden som inden- og udenlandske oplægsholdere siger ja til at medvirke.

Mød for eksempel:

Professor Jens Bo Nielsen, forsker i nervesystemets anatomi og funktion og er kendt for sin store viden om neurorehabilitering og hjernens plasticitet.

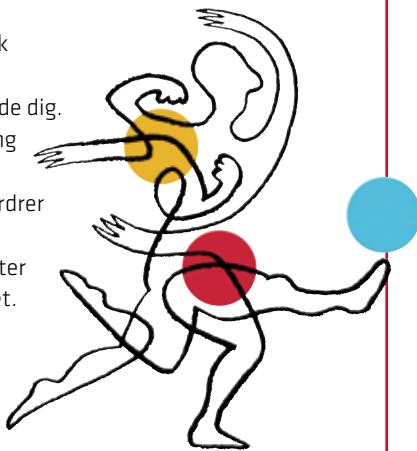

Penny Butler, fysioterapeut med en særlig interesse for motorisk træning til børn.

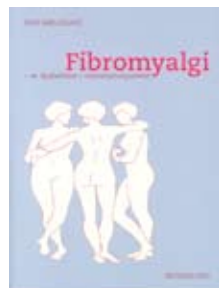
Se mange flere oplægsholdere på

 fysio-fagfestival.dk

hvor du også kan tilmelde dig. Sidste frist for tilmelding er den 15. januar 2009, men arrangørerne opfordrer til hurtig tilmelding, da pladserne tildeles efter først til mølle-princippet.

Psykosomatikken er glemt

ANMELDELSE/ Fibromyalgi
– en dysfunktion i nervesystemet.
Inge Møllehave. Forlaget Frydenlund
2008. 112 sider. Set på nettet
til 199,- kr.

Inge Møllehave har ud fra sit perspektiv som fibromyalgiramt skrevet en brugsbog, som primært er rettet mod hendes lidelsesfæller,

men som også i høj grad kan give inspiration til den professionelle hjælper eller terapeut omkring fibromyalgipatienten.

Bogen er bygget op med en systematik, der starter med definitioner, derefter gennemgår forfatteren symptomer og terapeutiske muligheder - før hun når frem til det, der er bogens stærkeste afsnit. Nemlig 40 sider med egne erfaringer om hvordan sygdommen ytrer sig, og hvad der er af følgelidelser til sygdommen, for eksempel depression, søvnløshed og samlivsproblematikker. Og hun har meget jordnære og praktiske anvisninger på, hvordan patienten kan håndtere alt dette.

Jeg synes, en mangel i bogens afsnit om behandling er, at den psykosomatiske indgangsvinkel end ikke er nævnt. Dette på trods af at forfatteren i rigt mål beskriver de psykosomatiske aspekter ved sygdommen (selvom hun naturligvis også understreger at sygdommen er fysisk af natur, men har mange psykiske implikationer, fordi den indebærer et radikalt tab af livskvalitet eller livsmuligheder). Det er velkendt, at traditionel fysioterapi ofte forværrer netop denne patientgruppes tilstand, og at netop den psykosomatiske indgangsvinkel med afspænding og kropbevidsthed er fremmende for patientens evne til at møde sit livs udfordringer.

Inge Møllehave er et meget vidende og engageret menneske, som med stor varme indvier læseren i en fibromyalgipatientens univers. Sproget er let tilgængeligt, og bogen kan anbefales til de fysioterapeuter, som arbejder med denne patientgruppe som et redskab til større forståelse af kompleksiteten.

ANMELDT AF HANS-HENRIK KLEINERT, FYSIOTERAPEUT, ORGANISK KROPPSYKOTERAPEUT, MPF

MØDER & KURSER

REGION SJÆLLAND

Fremtidens Fysioterapi

Sundhedsfremme og forebyggelse

Minifestival i regionen

Tid: Lørdag den 15. november 2008.

Sted: Ringsted Kongrescenter, Nørretorv 22. Ringsted.

Program:

9 – 9.30: Morgenkaffe

9.30 – 9.45: Velkommen/ praktiske oplysninger.

9.45 – 10.30: Nyeste viden om motion i forhold til sundhed og forebyggelse af sygdomme (livsstilssygdomme).

Hvad er de bedste motionsformer og -vaner hos danskerne?

Professor Bente Klarlund, Rigshospitalet.

10.30 – 11: Pause.

11 – 11.45: Hvad er fysioterapeuternes vigtigste funktion når det handler om fysisk aktivitet og motion i rehabilitering, sundhedsfremme og forebyggelse? Professor Bente Klarlund, Rigshospitalet.

11.50 – 12.30: Motion På Recept (MPR)

fordele, ulemper og visioner. Alternative forslag til motion som behandlingstiltag? Idrætsfysiolog Morten Zacho.

12.30 – 13.30: Frokost.

13.30 – 14.10: Generel perspektivering for fremtidens træning. Fremtidens træning for alle aldre, barn over voksne til ældre. Idrætsfysiolog Morten Zacho.

14.15 – 15: Fremtidens Fysioterapi – hvilken betydning har forskningen?

Lektor, Ph.d. Hans Lund, Syd Dansk Universitet.

15 – 15.30: Pause.

15.30 – 16.30: Hvad kan vi lære af OL? Fysisk og mental træning op til OL. Idrætsfysiolog, OL guldvinder i roning Eskild Ebbesen, Guldfiren.

16.30 – 17.30:

Paneldiskussion.

Emne: Fysioterapeuternes rolle for sundhedsfremme og forebyggelse i Region Sjælland

- sundhedsøkonomiske aspekter

- kvalitetsudvikling

- tiltag indenfor sundhedsfremme

- deltagelse i Vidensforum Sjælland

Deltagere: Johnny Kuhr, formand, Ellen Knudsen, Regionsrådet, samt flere regionpolitikere.

18: Middag og socialt samvær

Pris: 250,-kr. for medlemmer af Region Sjælland (incl frokost og kaffe) 495,-kr. for medlem af andre regioner.

250,-kr. for middag

Tilmelding: online tilmelding på Region Sjællands hjemmeside Betaling skal ske ved indbetaling til Sparekassen Sjælland: Reg.nr.: 0520 Kontonr.: 0000378296 Tilmelding er først gældende, når betalingen er registreret.

HUSK at skrive navn og telefonnr. på indbetalingen.

Tilmeldingsfrist: Onsdag den 1. oktober 2008.

Har du spørgsmål eller kommentarer til arrangementet kan du rette henvendelse til Merethe Fehrend på merethe@fehrend.dk

REGION SYDDANMARK

Inspirationsdag for fysioterapeuter i regionen

Center for Muskuloskeletal Fysioterapi inviterer i samarbejde med Danske Fysioterapeuter i Region Syddanmark og University College Lillebælt til en inspirationsdag.

Center for Muskuloskeletal Fysioterapi i Odense er en sammenslutning af 4 fysioterapeuter, hvis arbejdsområde er patientbehandling,

undervisning og forskning på det muskuloskeletale område. Center for Muskuloskeletal Fysioterapi er åbnet i foråret 2008 og har som mål at udvikle faget og at være et sted, hvor både fysioterapeuter og patienter kan få kompetent vejledning. Se endvidere www.cfmf.dk

Vi vil gerne samles til en spændende dag, hvor vi kan inspirere hinanden i håndtering af hverdagsudfordringer og har valgt følgende emner:

1. Hvad kan jeg gøre for en svære komplekse smertepatient?

2. Hvordan kan jeg lave projekter / kvalitetsudvikling?

3. Hvordan får jeg opdateret min viden i en travl hverdag?

Initiativtagere (fra Center for Muskuloskeletal Fysioterapi):

Eva Hauge, DipMDT, Martin Josefsen, DipMT, Per Kjær, specialist i muskuloskeletale fysioterapi, DipMT, ph.d., Inge Ris, specialist i muskuloskeletale fysioterapi, DipMT, MScR

Den svære komplekse smertepatient:

Vi har alle oplevet at have en patient, som vi ikke kan hjælpe videre. Det kan være at patienten ikke skal have fysioterapeutisk

Materiale bedes sendt på e-mail: redaktionen@fysio.dk

Yderligere oplysninger vedr. annoncering
Jonna Søgaard Harup
Tlf.: 33 41 46 32
e-mail: jsh@fysio.dk

Fysioterapeuten nr. 17/08
udkommer 17. oktober
deadline 2. oktober

Fysioterapeuten nr. 18/08
udkommer 7. november
deadline 23. oktober

behandling eller det kan være, at vi ikke ejer de nødvendige værktøjer. Situationen kan let ende med en frustreret patient og behandler, som begge gør deres bedste men ikke når nogen vegne.

Vi vil gerne lægge op til en diskussion om håndtering af denne patient og afklaring af muligheder for udvikling af dine kundskaber.

Kvalitetsudvikling: Mange har et ønske om lave et lille projekt som kan anvendes i hverdagen og som dokumenterer noget af det vi laver. Det kan være anvendelse af et spørgeskema som dataindsamling, at se på effekt af behandlinger eller at lave et projekt med fokus på f.eks. individuel træning eller holdtræning. Hvordan griber du det an? Hvordan finder du frem til det rette emne og hvordan tager du hånd om alt det praktiske (beskrivelse, økonomi, vejledning mm)? Nogle af disse spørgsmål vil vi gerne drøfte.

Opdatering af viden i en travl hverdag: Fysioterapeuter vil gerne opdatere deres viden og lære nyt. Samtidig er de fleste travle praktikere. Det er svært at finde tid til at læse faglitteratur og de gode intentioner drukner

let i en overvældende mængde af litteratur. Hvordan planlægger du faglig udvikling? Skal du kunne "det hele"? Hvordan kan du udnytte andres viden og ressourcer? Vi vil gerne diskutere, hvordan du kan opdatere din viden på overskuelig vis.

Pris: Gratis.

Tid og sted: Mandag den 6. oktober 2008 fra kl. 14 – 17. University College

Lillebælt, det gamle CVSU, Blangstedgårdsvej 4, Odense SØ. Lokale L1.03 (Store Auditorium).

Tilmelding inden den

1.oktober på: info@cfmf.dk Efter en god eftermiddag inviterer Center for Muskel-skeletal Fysioterapi alle til lidt vådt og tørt i de nye lokaler på Tagtækkervej 8, 5.sal. fra kl. 17.30 – 19. (Find vej på www.cfmf.dk vælg "Praktiske oplysninger" og se kortet).

Møde vedr. Repræsentantskabsmøde 2008

Tid: Den 7. og 8. november afholdes der repræsentantskabsmøde. Som en del af forberedelserne til repræsentantskabsmøde 2008 afholder regionsbestyrelsen følgende møde: **Tid:** Mandag den 27. oktober kl. 19 – 21.30.

Sted: Regionskontoret, Danske Fysioterapeuter, Teglgårdsparken 26,

Midelfart.

Emne: Åbent regionsbestyrelsesmøde med diskussion af årsberetning 2006-2007 og det udsendte dagsordensmateriale til repræsentantskabsmødet. Drøftelse af indkomne forslag til behandling på repræsentantskabsmødet.

Præsentation af Region Syddanmarks 7 repræsentanter fra Regionsbestyrelsen: Esther Skovhus, Marianne Schultz, Margit Lunde-Edlefsen, Kirsten Thoke, Helene Benfeldt, Inge Nordheim og Brian Errebø-Jensen. Kom og "klæd dine repræsentanter på".

I hvilken retning skal Danske Fysioterapeuter bevæge sig? Hvad er det for en fagforening vi ønsker os? Skal der forandringer til? etc. Vil du have indflydelse og påvirke Danske Fysioterapeuters udvikling – så mød op. Regionsbestyrelsen er vært ved en forfriskning i pausen.

Tilmelding til: bej@fysio.dk senest fredag den 24. oktober kl. 12.

FAGGRUPPE/FAGFORA

Temadag:

Styrketræning i teori og praksis

Tid: Fredag d. 24. oktober kl. 9.30 – 15.30.

Sted: Lokalcenter Abildgården, Skovvangsvej 99, Århus N.

Dagen program:

9.30 – 11: Teori - definition af styrketræning, aldring og sarcopeni, fysiologiske effekter v. styrketræning, Styrketræning til ældre og anbefalinger.

11 – 11.20: Kaffe pause og omklædning.

11.20 – 12.30 Teori for RM-test, RM- beregning (gruppearbejde) og praktisk afprøvning.

12.30 – 13.10 Frokost pause. 13.10 – 13.30 Opsamling på RM-test, gruppearbejde og teori.

13.30 – 13.50 Gennemgang af øvelser til praktisk styrketræning (praktik). 13.50 – 14.50 Styrketræning (praktik).

14.50 – 15.20 Case arbejde (gruppe arbejde).

15.20 – 15.30 Spørgsmål afrunding Tak for denne gang

Husk: Tøj velegnet til fysisk aktivitet.

Underviser: Henrik Hansen.

Pris: 325 kr. for medlemmer af Geronto-geriatrisk fagforum, 525 kr. for ikke medlemmer.

Tilmelding: På www.gerontofys.dk, husk at notere kursusnavn styrketræning.

Betaling: Skal ske ved indbetaling til bank konto: Sparbank: Reg. nr. 9891 konto nr. 0003125947 Bindende tilmelding efter "først til mølle-princip" (max 30 deltagere) tilmeldings/betalings frist: 10. oktober 2008.

Kurser

Faggruppen for Akupunktur og Smerte.

Basisuddannelse i akupunktur

Basisuddannelsen i akupunktur består af tre grundkurser og en individuel teoretisk opgave, som svarer til 300 timer/12 ECTS point.

Diplomuddannelse i akupunktur

Diplomuddannelsen i akupunktur - DipMedAc består af basisuddannelsen, samt yderligere to fordybelseskurser, en godkendt fordybelses-

MØDER & KURSER

opgave og en klinisk eksamen. Dette svarer samlet til 500 timer /18 ECTS.

Smertekurser

DFFAS afholder todages smertekurser for dig, som er interesseret i ny viden om smerter og klinisk håndtering af patienter med kroniske smerter?

Kommende kurser:

Kursus 1 - Regionshospital Horsens 24.-26. Oktober.
Kursus 1 - Hvidovre Hospital 7.-9. November.

Fordybelseskursus efterår - Regionshospital Horsens 3. - 5. Oktober.

Kursus 3 - Regionshospital Horsens 28.-30. November.

Praktikdag - Regionshospital Horsens - lørdag d. 13. september.

Smertekursus - Regionshospital Horsens 21.-22. november

Tilmelding, priser og yderligere information om uddannelse og kurser se: www.dffas.dk

Diagnostik og mobilisering af Columna L, pelvis og underkølemiteter - Trin 1A

Sted: Løjtegårdsvej 157, Tårnby, Kastrup.

Tid: 1. del: 22. - 24. februar
2. del: 8. - 9. marts 2009.

Undervisere: Medlemmer af MF-forums undervisningsgruppe.

Pris: Kr. 7000,- for medlemmer og kr. 7600,- for ikke medlemmer.

Kursusform: Externat.

Tilmelding: Senest den 3. december 2008.

MF-forums hjemmeside: www.muskuloskeletal.dk, over e-mail: ingerskj@post10.tele.dk

Angiv navn, adresse, telefonnumre og DF's medlemsnr. til Inger Skjærbæk, Rønnebær Allé 2, 3000 Helsingør.

Betaling: Depositum kr. 1000,- betales samtidig med tilmeldingen. Restbeløbet kr. 6000,- /6600,- betales senest den 2. januar 2009.

Beløbene indsættes i Nykredit på konto nr.8117-0200772 eller betales med checks.

Afbud: Ved afbud senere end den 8. januar 2009 tabes depositum. Sættes beløbet ind på kursuskontoen er det vigtigt at dit navn og DF-nr. kommer til at stå på kontoudtoget.

Neurodynamik prekongres kursus med David Butler

Sted: Århus.

Tid: 24.- 25. marts 2009.

Deltagere: Fysioterapeuter

Underviser: David Butler

Kursuspris: Kr. 3600,- for medlemmer - 4200 for ikke medlemmer. Beløbet dækker kursuspris og en let frokost.

Kursusform: Externat.

Tilmelding: Senest den 6.

januar 2009. Tilmelding kan foretages på MT-gruppens hjemmeside: www.muskuloskeletal.dk over e-mail: ingerskj@post10.tele.dk

Angiv navn, adresse, telefonnumre og DF's medlemsnr. til Inger Skjærbæk. Betaling: Depositum kr. 1000, forbindelse med tilmelding, for at den registreres. Restbeløb kr. 2600,- / 3200,- indbetales senest den 6. januar 2009.

Beløbene sættes ind på MT-gruppens kursuskonto i Nykredit På Konto nr.8117-0200772 eller betales med check. Sættes beløbet ind på kursuskontoen er det vigtigt at dit navn kommer

til at stå på kontoudtoget eller sørg for at jeg modtager en kvittering for det indbetalte beløb.

Afbud: Ved afbud senere end 1.februar 2009 mistes depositum.

Trin 2B Diagnostik og mobilisering af Columna C, T og overekstremiteter - Trin 2, Kursus B

Sted: Løjtegårdsvej 157, Tårnby, Kastrup.

Deltagere: Fysioterapeuter, der har gennemført Trin 1, kursus A og B.

Tid: 1. del: 19.- 21. April
2. del: 3.- 4. Maj 2009.

Undervisere: Medlemmer af MT-gruppens undervisningsgruppe.

Kursuspris: Kr. 7000,- for medlemmer og kr. 7600,- for ikke medlemmer.

Kursusform: Externat.

Tilmelding: Senest den 2. februar 2009.

MT-forums hjemmeside: www.muskuloskeletal.dk, eller e-mail: ingerskj@post10.tele.dk Angiv navn, adresse, telefonnumre og DF's medlemsnr. til Inger Skjærbæk.

Betaling: Depositum kr. 1000,- betales samtidig med tilmeldingen.

Restbeløbet kr. 6000,- /6600,- betales senest den 20. februar 2009.

Beløbene indsættes i Nykredit på konto nr.8117-0200772 eller betales med checks.

Afbud: Ved afbud senere end den 2. marts 2009 tabes depositum.

Sættes beløbet ind på kursuskontoen er det vigtigt at dit navn og DF-nr. kommer til at stå på kontoudtoget.

Diagnostik og mobilisering af Columna C, T og skulder - Trin 1, Kursus B

Sted: Plantagevej 2B, Vejen.

Deltagere: Fysioterapeuter, der har gennemført Trin 1, kursus A.

Tid: 1. del: 20.- 22. Februar
2. del: 6.- 8. marts 2009.

Undervisere: Medlemmer af MT-gruppens undervisningsgruppe.

Kursuspris: Kr. 7000,- for medlemmer, og kr. 7600,- for ikke medlemmer.

Kursusform: Externat.

Tilmelding: Senest den 3. december 2008 enten via MT-forums hjemmeside: www.muskuloskeletal.dk, eller e-mail: ingerskj@post10.tele.dk

post10.tele.dk. Angiv navn, adresse, telefonnumre og DF's medlemsnr. til Inger Skjærbæk.

Betaling: Depositum kr. 1000,- betales samtidig med tilmeldingen. Restbeløbet kr. 6000,- / 6600,- betales senest den 2. januar 2009. Beløbene indskrives i Nykredit på konto nr. 8117-0200772 eller betales med checks.

Afbud: Ved afbud senere end den 8. januar 2009 tabes depositum. Sættes beløbet ind på kursuskontoen er det vigtigt at dit navn og DF-nr. kommer til at stå på kontoudtoget.

Cervicogen Hovedpine postkongres kursus med Gwendolen Jull

Sted: Løjtegårdsvej 157, Tårnby, Kastrup.

Tid: 29. - 30. marts 2009.

Deltagere: Fysioterapeuter.

Underviser: Gwendolen Jull assisteret af Jeppe Thue Andersen og Martin B. Josefsen.

Kursuspris: Kr. 3600,- for medlemmer - 4200 for ikke medlemmer beløbet dækker kursuspris og en let frokost.

Kursusform: Externat.

Tilmelding: Senest den 6. januar 2009.

Tilmelding kan foretages på MT-gruppens hjemmeside:

www.muskuloskeletal.dk eller e-mail: ingerskj@post10.tele.dk

Angiv navn, adresse, telefonnumre og DF's medlemsnr. til Inger Skjærbæk.

Betaling: Depositum kr.

1000,- i forbindelse med tilmelding, for at den registreres. Restbeløbet kr. 2600,- / 3200,-

indbetales senest den 6. januar 2009. Beløbene

sættes ind på MT-Gruppens kursuskonto i Nykredit på konto nr.

8117-0200772 eller betales med check. Sættes beløbet ind på kursuskontoen er det vigtigt at dit navn kommer til at stå på kontoudtoget eller sørg for at jeg modtager en kvittering for det indbetalte beløb.

Afbud: Ved afbud senere end 1 februar 2009 mistes depositum.

Fald, undersøgelse, tests, behandling og balancetræning

Tid: Mandag den 24. november kl. 12.30 - 16.

Sted: Vikærgården (Lokalcentrene Hørgården og Vejlbj), Hvidkildevej 1-7, Fysioterapien, Risskov, Århus.

Underviser: Projekt fysioterapeut Dagmar K. Hagedorn fra Roskilde sygehus.

Program:

12.30 - 14.30: Power point foredrag: Som går i dybden med ældre der falder, hvad sker der ved aldring - hvordan skal disse patienter undersøges/testes? (læge, sygeplejerske, fysioterapeut). Hvordan behandler vi disse patienter? evt. kort oplæg om et lille forskningsprojekt om balance træning med computer Visual feedback.

14.30 - 14.45: Kaffepause.

14.45 - 16: Praktisk evt. instruktion i DGI (dynamic gait index) samt afprøvning af diverse balance træningsmuligheder og former.

Tilmelding:

www.gerontofys.dk, husk at notere kursusnavn "FALD" samt oplyse dit medlemsnummer i Danske Fysioterapeuter

Pris: 275,- for medlemmer 475,- for ikke-medlemmer.

Betaling:

Skal ske ved indbetaling til bank konto: Sparbank: Reg. nr. 9891 konto nr. 0003125947. Husk at

skrive dit navn. Bindende tilmelding efter "først til mølle princip (max. 30 deltagere), tilmeldings/betalings frist: Mandag den 20. oktober.

Før- og efterfødselskursus

Nyere forskning har vist, at det er vigtigt at gravide motionerer i graviditeten, og at træning kan mindske forekomsten af graviditetsrelaterede bækkensmerter. Gravid med bækkensmerter kan desuden afhjælpe deres smerter ved hjælp af individuelt tilrettelagt træning. Træning af bækkenbundsmusklerne under og efter graviditeten kan desuden forebygge og afhjælpe urininkontinens. Derfor er der al mulig grund til at styrke den fysioterapeutiske indsats på området. Formålet med dette kursus er at styrke fysioterapeutens teoretiske og praktiske kompetencer mhp. at kunne yde en fagligt

velfunderet indsats i forhold til graviditet og efterfødselsperiode. Et gennemgående tema vil være nye forskningsresultater samt faglig viden om graviditet, fødsel og kroppen i tiden efter fødslen. Kurset vil være en blanding af oplæg, debat og praktisk afprøvning.

Målgruppe:

Fysioterapeuter, der arbejder eller ønsker at arbejde med undervisning på før- og efterfødselskurser.

Undervisere: Fødselslæge, jordemoder og fysioterapeuter som arbejder med målgruppen. Praktiske oplysninger:

Tid: 24.-25. oktober og 7.-8. november 2008 fra 9.00-16.00 alle dage.

Sted: Hvidovre Hospital, Fysioterapien afd. 236 blåt område. Kettegård alle 30, 3650 Hvidovre.

Deltagerantal: 24 fysioterapeuter.

Pris: 3600,- for medlemmer og 4000,- for ikke medlemmer. Prisen er inkluderet frokost. Undervisningsmateriale sendes på mail forud kurset, hvorfor det er vigtigt at man opgiver en korrekt mailadresse ved tilmelding

Tilmeldingsfrist:

22. september 2008.

MØDER & KURSER

Tilmelding og betaling:

Elektronisk på www.gynobsgruppen.dk/sv9933 eller ved at udfylde DF's tilmeldingsblanket og sende den til Tove Boe, Skovbrynet 11, 5260 Odense. Kursuspladserne optages efter 'først-til-mølle-princippet'. Du er først optaget på kurset, når vi har registreret din indbetaling. Hvis der ikke er flere pladser på kurset, får du at vide om du kan komme på venteliste. Er indbetaler en offentlig instans skal indbetalerens EAN-nummer stå på din tilmelding. Personreference/rekvissionsnummer anføres ligeledes.

Arrangører: Cathrine Stenz cathrine@sandskredshus.dk og Ulla Due ulla.due@get2net.dk Fagforum GynObs.

FRAKTIONER

Generalforsamling

Danske Fysioterapeuters Lederfraktion
Generalforsamling afholdes i henhold til vedtægternes § 10.

Tid: Torsdag den 30. oktober kl. 17.

Sted: Byggecentrum, Middelfart.
Dagsorden i henhold

til vedtægterne - se hjemmesiden på fysio.dk
Eva Hasselbalch, formand

KONFERENCER

Tværfaglig psykiatrikonference 2008

Rehabilitering og psyko-social støtte til sindslidende
Konferencen afholdes den 19. - 20. november på Hotel Radisson SAS, Papirfabrikken, Silkeborg.

Oplæg: At kunne rumme dem, at være med dem og at tage dem med.

At være hovedpersonen i sin egen kompetenceudvikling - indspil til et teoretisk grundlag for psykosociale indsatser. Psykosocialt arbejde med den udsatte sindslidende. Implementering af Care-modellen i Århus Kommune. Faglig støtte til studerende med psykiske lidelser. Dobbelt diagnose og behandling - antropologiske perspektiver på psykisk lidende stofbrugere. Rehabilitering, brugerindflydelse og samarbejde.

Tilmelding:
www.konference.net.

Yderligere information:

Elsa Munch Carlsen,
2552 7315
Carsten Hegnsvad,
2523 9521

Seminar om forflytningskundskab

- organiseringen, pædagogikken, praktikken

Målgruppen for seminaret er fysioterapeuter og ergoterapeuter med meget erfaring i at arbejde med forflytningskundskab. Deltageren skal helst have deltaget på forflytningskurserne trin 1 og trin 2 eller tilsvarende, men det er ikke et krav. Ideen med seminaret er at sætte deltagerens viden og erfaring i spil sammen med ny viden fra forskningsfronten. Nogle af temaerne vil blive "risk assessment og ergonomic approach", resultater fra forskning vedr. bygninger og risici for ansatte og borgere ("evidence-based building design") samt fremtidens faglige udfordringer i forflytningskundskab bla. med bariatriske patienter.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: 27.- 28. november 2008 • **Sted:** Kerteminde Vandrerhjem • **Pris:** Kr. 3.500,-. Ergoterapeuter kr. 4.500,-. Internat (dobbeltværelse) • **Tilmelding:** Senest 24. september 2008 på www.fysio.dk/kurser • **Deltagere:** 25 fysioterapeuter og ergoterapeuter • **Underviser:** Per Halvor Lunde, fysioterapeut, M.ph., Norge • **Planlægning:** Susan Kranker, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter, sk@fysio.dk

Diagnostiske test

Hvordan vurderer jeg hvilken test, der er bedst?

Kursusdagen er en naturlig fortsættelse af kurset om evidensbaseret praksis. Det er således en fordel - men ikke en forudsætning - at have deltaget på kurset om evidensbaseret praksis. Derudover er kurset et godt supplement til kurset om test og målemetoder. Kursisterne præsenteres for, hvordan man kritisk forholder sig til diagnostiske test og disses testegenskaber, ligesom implementering af diagnostiske test i den kliniske hverdag vil blive diskuteret og eksemplificeret. Kursets form er teoretiske oplæg i plenum og arbejde i mindre grupper med afsæt i videnskabelige artikler, der undersøger diagnostiske test. Målgruppe er alle med interesse for diagnostiske test.

Læs mere på www.fysio.dk

Praktiske oplysninger:

Tid: 1. december 2008, kl. 9.30 - 17.00 • **Sted:** Forskningsinitiativet for Fysioterapi (FiF), Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet (SDU) • **Pris:** Kr. 1.925,- inkl. forplejning. Eksternat • **Tilmelding:** Senest 1. oktober 2008 på www.fysio.dk/kurser • **Deltagerantal:** 16 fysioterapeuter • **Planlægning:** Elisabeth Berents, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter

Correction academy

Basismodul i akupunktur

Praktisk orienteret kursus, hvor deltageren får grundlæggende viden og praktiske færdigheder ved anvendelse af akupunktur til hyppigt forekommende muskuloskeletale lidelser: Tennisalbue, nakkesmerter, lænderygsmarter, ledsmerter, spændings-hovedpine, migræne, skulderproblemer, hofte, knæ og fodproblemer. Vi lægger vægt på den mest enkle behandling, som nemt kan implementeres i daglig praksis.

Den neurofysiologiske baggrund og virkningsmekanisme ved akupunktur gennemgås. Efter endt basismodul er deltageren i stand til at behandle hyppige problemstillinger der ses i klinikken.

Kurset er primært praktisk og meget brugbart som enkeltstående behandling eller i kombination med anden fysioterapeutisk behandling.

Tid/Sted (2 dages kursus)

Lørdag d. 25.10.08 kl. 9-16 og søndag d. 26.10.08 kl. 9-16
Fysioterapeutsolen i Århus

Underviser:

Christian Østergaard, fysioterapeut og specialist i akupunktur

Investering: 3.600 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium.)
Investeringen er fradagsberettiget.

Tilmelding:

Online booking på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk, klik på akupunktur moduler og derefter på online booking.

Beløbet indbetales på reg. 6610 konto. 0002505663 (Eik bank)

Ved yderligere spørgsmål: Uffe Stadager, 20 72 23 26

Læs mere om vores kurser på www.correctionacademy.dk

Correction academy

Effektiv led-manipulation til thorakalcolumna og ribben

Simple og effektive undersøgelser og led-manipulationer til thorakalcolumna og ribben. Der vil være cases i intrascapulære spændinger, scoliose, facetsyndrom, låsninger af ribben, vejtræknings problemer, skævheder, hold i ryggen. Teknikkerne kan bruges med det samme. Kurset er idrætsrelevant og relevant ved behandling af rygpatienter. Værdien ved at deltage på kurset er at du får et super effektivt værktøj der kan kombineres med dine andre teknikker, samt en god forudsætning for at træningsterapi bliver mere optimal.

Tid/Sted (1 dags kursus)

Lørdag d. 25.10.08 kl. 9-16.30

Fysioterapeutsolen i Århus
eller

Søndag d. 26.10.08 kl. 9-16.30

Fysioterapeutsolen i København

Undervisere:

Uffe Stadager, osteopat D.O.

Jesper Bergstrøm, fysioterapeut, osteopat stud.

Investering: 1.800 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium.)
Investeringen er fradagsberettiget.

Tilmelding:

Online booking på www.correctionacademy.dk

Beløbet indbetales på reg. 6610 konto. 0002505663 (Eik bank)

Ved yderligere spørgsmål: Uffe Stadager, Osteopat D.O - 20 72 23 26

Læs mere om vores kurser på www.correctionacademy.dk

Correction academy

RehabPilates Basic I + II

Kurset som består af to dele, henvender sig til dig, som arbejder med terapi. Kurset tager udgangspunkt i kendte Pilates øvelser med fokus på funktionel stabilitet og ledmobilitet. En ny indfaldsvinkel til begrebet "stabilitetstræning". Målet er at stabilitet skabes gennem bedre ledbevægelse. Patienten skal selv være i stand til at vedligeholde den bevægelighed der er skabt gennem den manuelle behandling. Konceptet er udviklet i samarbejde med osteopater.

Efter kurset vil kursisten være i stand til at bruge øvelserne både som en del af behandlingen/hjemmeøvelser og til at lave holdtræning.

Basic I omhandler RehabPilates grundprincipper samt øvelser, som understøtter disse.

Basic II viser flere øvelser og en rehabiliterende indfaldsvinkel på disse.

Tid/Sted: (2 dages kursus)

Lørdag d. 01.11.08 kl. 9-17 & søndag d. 02.11.08 kl. 9-17

Fysioterapeutsolen i København

Underviser: Hilde Gudding, fysioterapeut og grundlægger af RehabPilates.

Investering: 3.600 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium.)
Investeringen er fradagsberettiget.

Tilmelding:

Online booking på www.correctionacademy.dk

Beløbet indbetales på:

reg. 6610 konto. 0002505663. (Eik bank)

Ved yderligere spørgsmål: Uffe Stadager, 20 72 23 26

Læs mere om vores kurser på www.correctionacademy.dk

Correction academy

Effektive MET teknikker til columna og pelvis

Hypertoniske og kontrakte muskler kan fremkalde fejlstillinger i axiale led (intervertebralled og sacroiliacaled) samt bevægelseshæmninger, segmentær dysfunktion og smerter.

Ved at benytte specifik post-isometrisk udspænding af disse muskler (MET, Muscle energy techniques) kan man normalisere/justere fejlstillinger og bevægelseshæmninger og dermed ophæve segmentær dysfunktion samt få smerter til at svinde.

MET er en teknik der er uundværlig når du behandler patienter. MET bliver brugt af læger, fysioterapeuter, kiropraktorer og osteopater verden over. Værdien ved at deltage på kurset er at du får et super effektivt værktøj der kan kombineres med dine andre teknikker, samt en god forudsætning for at træningsterapi bliver mere optimal.

Tid/Sted (2 dages kursus)

Lørdag d. 25.10.08 kl. 9-16 og søndag d. 26.10.08 kl. 9-16

Fysioterapeutsolen i København

Undervisere:

Undervisere fra Correction Academy

Investering: 3.600 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium.)
Investeringen er fradagsberettiget.

Tilmelding:

Online booking på www.correctionacademy.dk

Beløbet indbetales på reg. 6610 konto. 0002505663. (Eik bank)

Ved yderligere spørgsmål: Uffe Stadager, 20 72 23 26

Læs mere om vores kurser på www.correctionacademy.dk

STOTT PILATES® Uddannelse

Originalt koncept baseret på anatomiske og biomekaniske principper.

Hos os får du international certifikation i
Mat, Reformer, Cadillac, Chair & Barrels.

Kurser i København:

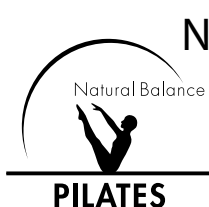
Intensive Reformer start den 8 sept.

Intensive Matwork start den 13. okt.

Kurser i Århus:

Intensive Matwork start den 21 nov.

Professionel tilgang, baseret på kvalitet og troværdighed.

Natural Balance Pilates

For mere info. ring

tlf: 8635 2403

Danmarks eneste Stott Pilates træningsstudie under license
www.naturalbalancepilates.dk - info@naturalbalancepilates.dk

Neurodynamik

- fokus på patienter med hjerneskade

Et 2 ugers forløb med undersøgelse og behandling af problemer relateret til tab af normal neurodynamik. Kurset fokuserer på aspekter i undersøgelse og behandling af patienter med lidelser i CNS, neurodynamisk mobilisering og planlægning af individuelle hjemmeprogrammer. For at fremme læringsaspektet er kurset denne gang opdelt i 2 moduler, så der herved gives mulighed for at arbejde med det lærte mellem del 1 og del 2. Kurset henvender sig til fysioterapeuter fra både sekundær og primærsektor, fra fysioterapiklinikker, hvor der arbejdes med patienter med hjerneskade, apopleksi, genoptræning m.m.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: Del 1: 16. - 20. marts 2009. Del 2: 11. - 15. maj 2009

Sted: Hvidovre Hospital • Pris: 12.900,- inkl. forplejning.

Eksternat • Tilmelding: Senest 15. januar 2009 januar 2009 på www.fysio.dk/kurser • Deltagerantal: 12 fysioterapeuter

Kursusprog: Engelsk • Underviser: Nora Kern, Advanced Bobath Instructor, IBITA, Tyskland • Planlægning: Elisabeth Berents, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter

BECOME A LEADING GOLF PRACTITIONER

JOIN WORLD RECOGNISED EXPERTS FROM

Your Golf Performance Experts are :

Michael Dalgleish - Sports Physiotherapist

Dr. Robert Neal - Sports Biomechanist

Proud Consultants to the:

Australian, NZ, Danish and UK PGAs

YOU WILL LEARN ABOUT:

Level One:

The Golf Swing : Understand the basics of the swing - physically and technically
3D Kinematic & Physical Assessment : Experience / understand the latest training tools & exercise interventions

Level Two:

Identify, measure, physically assess & prescribe specific exercise curriculum for the major swing faults
Integrated 3D Biomechanics, physiotherapy and strength & conditioning for common player swing faults

ONE COURSE 2700 DKK BOTH COURSES 5000 DKK

Courses includes electronic course notes, lunch, morning and afternoon tea

Location

Furesø Golf Club, Birkerød, Copenhagen

30th and 31st October - Level One

1st and 2nd November - Level Two

Registration

Jakob Nees,

Phone : +45 28454090

Email : neeslauridsen@hotmail.com

Martin Lauridsen,

Phone : +45 28454096

For World Dates and course outlines - see www.thegolfathlete.com/seminars.php

Diplomuddannelse

i Klassisk Kinesisk Akupunktur for sundhedspersonale,
og andre med tilsvarende kvalifikationer

**Vi starter nye hold den
27. Oktober 2008 i Roskilde
14. Januar 2009 i Viborg**

- Vi er Danmarks største akupunkturskole
- Grunduddannelse af 2 års varighed
- Overbygningskurser
- Uddannelsen er godkendt af Praktiserende Akupunktører
- Der er elevklinik på skolen

Skolens hjemmeside
(www.akuskolen.dk) (www.kropoghelse.dk)
indeholder oplysninger om uddannelsen,
kurser og lærerstab.

Akupunkturskolerne i Roskilde og Viborg

Tlf. 58 38 25 02 (Roskilde) - E-mail: akupunkturskolen@vemmelev.net

Tlf. 86 60 og 89 (Viborg) - E-mail: info@kropoghelse.dk

**Kunne du tænke dig ...
at arbejde som arbejdsmiljørådgiver,
... eller bare øge klinikken indtjening?**

**Kursus med fokus på ergonomisk arbejdsmiljørådgivning
(indenfor alle brancher - ikke kun kontor & administrationsbranchen)**

Ide, formål, målgruppe:

Startskud for dig, der gerne vil arbejde professionelt med arbejdsmiljørådgivning. Kurset tager udgangspunkt i rollen som ergonomisk arbejdsmiljørådgiver, og klæder dig på, således at du lever op til de krav og forventninger Arbejdstilsynet stiller.

Kurset som professionel arbejdsmiljørådgiver består af 5 moduler, der kan tages samlet, eller enkeltvis og uafhængig af hinanden. Kurset er sammensat med det formål, at deltagerne evt. kan blive autoriserede ergonomiske arbejdsmiljørådgivere og kan løse ergonomiske problempåbud.

Kurset indeholder bla. rollen som rådgiver, faglig ergonomisk vurdering af forskellige problemstillinger, lovgivningen, acceptniveauer, løsningsmuligheder, samt gode råd til at komme i gang. Deltagerne vil arbejde med opgaver i forskellige brancher, og der vil blive udleveret materiale, som efterfølgende kan bruges som hjælp til undersøgelse af konkrete problemstillinger.

Målgruppen er primært terapeuter, men andre med sundhedsfaglig baggrund kan deltage, hvis der er ledige pladser. Max. 20 deltagere pr. hold.

Praktiske oplysninger:

Pris: 2600,- + moms pr. kursus/modul, inkl. forplejning og kursus materiale. Tilmeldingsfrist senest 4 uger før kursus start. Kursus start for **Modul 1 (Ergonomi)**: Aalborg 10/11, Århus 11/11, Kolding 12/11, Odense 13/11 og København 14/11. For yderligere oplysninger, program og tilmelding, send venligst en mail til info@zimtek.dk

OBS – sidste chance for tilmelding!

University College Lillebælt tilbyder efterårskurser i:

Den anerkendende samtale

3.- 5. november

Idéudvikling

10.-11. november

- Værktøjer og inspiration til at løse opgaver og problemstillinger på helt nye måder i hverdagen!

Sundhedsfremme på arbejdspladsen

v/ Chris MacDonald
17. november

Se mere på www.ucl.dk

Bodynamic@Brantbjerg.dk

Kurser i resourceorienteret kropspsykoterapi

Kurserne har relevans specielt for fysioterapeuter, der arbejder psykosomatisk og i psykiatrien.

Musklernes intelligens - Mestring og resonans 25.-28.nov. i Kbh. Kurset præsenterer ressourceorienteret færdighedstræning som psykoterapeutisk metode i arbejde med både personlighedsudvikling og traumbearbejdning.

Lyst og målretning - uforenelige modsætninger eller jævnbyrdige legekammerater? - 5.-6.feb. 2009 i Kbh.

www.moaiku.dk

RehabPilates

- ny indfaldsvinkel på stabilitetstræning

RehabPilates Kursus - Fokus på lænden og bækkenet som en funktionel enhed

Der undervises i funktionel biomekanik, og hvordan optimal mobilitet i lænd og bækken, kan resultere i bedre stabilitet. Klassiske problematikker relateret til stabilitets-træning bliver gennemgået.

RehabPilates' grundprincipper bliver introduceret, og du får effektive øvelser til et rehabiliterende forløb. Målet er at bibeholde den optimale mobilitet i en stabil funktionel enhed.

Kurset er udviklet af RehabPilates v/ fysioterapeut Hilde Gudding.

Dato: 14/11 2008

Sted: Elite Fysioterapi, Trommesalen 7, 1614 København V

Tid: 15.00-20.00 / **Pris:** 995 kr.

Tilmeldingsfrist: 31/10 2008 / Tilmelding og yderligere info: www.rehabpilates.dk

Der er liv derude!

Selvom forårets konflikt forlængst er fortid, og du ikke længere har brug for at orientere dig i lokale aktioner og happenings, kan der være mange andre gode grunde til at gå ind på din regions hjemmeside. Læs for eksempel om faglige arrangementer og netværksmøder eller læs referaterne fra regionsbestyrelsernes møder.

nordjylland.fysio.dk

midtjylland.fysio.dk

syddanmark.fysio.dk

hovedstaden.fysio.dk

sjælland.fysio.dk

fysio.dk

JOB

Nyt job Et medlem af Danske Fysioterapeuter må kun tage ansættelse i en månedslønnet stilling som fysioterapeut såfremt stillingsvilkårene er godkendt af foreningen. Hvis der er indgået overenskomst med foreningen om ansættelsesvilkår, må et medlem ikke tage ansættelse på vilkår, der er dårligere en overenskomsten.

Privat ansættelse Alle, der ansættes mere end 8 timer om ugen skal have kontrakt med aftale om bl.a. løn. Standardkontrakter til praksisområdet rekvireres hos Ditte Aggerholm, 3341 4655. da@fysio.dk. Kontrakter kan downloades på www.fysio.dk/praksis/privat

Amter/kommuner Løntillæg skal forhandles ved ansættelsen. Sig ikke din nuværende stilling op, før du har et tilsagn om lønnen i den nye stilling. Yderligere oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår fås hos tillidsrepræsentanten eller på www.fysio.dk

Udlandet Hvis du søger oplysninger om arbejde i udlandet kontakt Henriette L. Sørensen, 3341 4654, hls@fysio.dk

Standardkontrakter Danske Fysioterapeuter anbefaler at "standardkontrakter for udlejning af praksisret" benyttes, når der indgås aftale mellem ejer og lejer. Kontrakten indeholder bl.a. 6 mdrs opsigelsesvarsel fra klinikens side efter udløb af eventuel prøvetid, og kontrakten indeholder ikke konkurrence/kundeklausuler. Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse har besluttet, at det i alle annoncer skal fremgå, hvilket opsigelsesvarsel klinikken har over for lejeren efter eventuel endt prøvetid, ligesom det skal fremgå, om lejeren bindes af en konkurrence/kundeklausul eller ej.

JOB

I REGION NORDJYLLAND

SYGEHUS VENDSYSSEL

Fysioterapeuter

Skagen Gigt- og Rygcenter

Et tilbud om tre ugers intensivt træningsophold får vores gæster. Det vil vi ikke nøjes med at tilbyde dig! Du får nu muligheden for et fast "ophold" på Skagen Gigt- og Rygcenter, hvis du søger én af de to ledige faste stillinger som fysioterapeut. Vi har et center med høj faglighed og godt humør, hvor du kommer til at indgå i et tværfagligt team bestående af læge, sygeplejerske, socialrådgiver samt ergo- og fysioterapeuter.

Yderligere oplysninger

Centerleder Markus Brasholt,
tlf. 98 45 48 80 / mail m.brasholt@rn.dk

WWW.JOB.RN.DK

her kan du læse mere om de ledige stillinger

Klinik for Fysioterapi I/S, Sønderborg

Vi søger en fysioterapeut til et 1-årigt vikariat på under 30 timer om ugen. Stillingen er provisionslønnet.

Vi er 4 fysioterapeuter og en sekretær, der arbejder i god atmosfære med uformel tone.

Hertil kommer mulighed for god indtjening og faglig udvikling. Klinikken har en alsidig patienttilgang, hvilket giver et varierende og udfordrende arbejde.

Ansøgning sendes til Klinik for Fysioterapi I/S, v/ Lars Carlsen og Frank Peters, B.S. Ingemannsvej 12 A, 6400 Sønderborg eller send e-mail til sdbgfys@mail.dk

Læs mere om klinikken på vores hjemmeside www.fysioterapi-ingemannsvej.dk eller ring til klinikken på telefon 74 43 11 45.

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Måløv fysioterapi

Fysioterapeut med eget ydernummer

Se mere om klinikken på maaloefvys.dk
eller ring til Lone Bregnhøj på 2240 3870,
Jan Schrøder på 2384 8294,
eller klinikens tlf. nr. 4497 3434.

Måløv fysioterapi, som er en klinik med 4 fysioterapeuter og en sekretær, søger en fysioterapeut med eget ydernummer fra 1/10 2008.

Da der både vil være klinikbehandling, holdtræning samt hjemmebehandling har vi brug for en entusiastisk og selvstændig person. Hjemmebehandlingen betyder også, at egen bil er en nødvendighed. Klinikken er i en udviklingsfase, og der er derfor god mulighed for at sætte sit præg på hverdagen. Læs evt. mere om vores planer i Fysio-terapeuten fra januar 2008. Vi kan endvidere tilbyde en arbejdsplads med en uformel tone og godt humør. Hertil kommer god provisionssats og som nævnt sekretærhjælp til administrationen.

Ansøgning sendes til Måløv Fysioterapi, Eskebjerggård 30, 1. Th. 2760 Måløv eller mailes til Janas58@hotmail.com - Vi glæder os til at høre fra dig.

/ Klinikken følger **ikke** standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

ROSKILDE
KOMMUNE

STILLINGER

Erfaren børnefysioterapeut søges til fast stilling 20 timer pr. uge

Børnehaven Bjerget er en specialbørnehave for 19 børn i alderen 0-7 år med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne.

Børnene er fordelt på 3 grupper, den ene gruppe modtager børn med autisme eller beslægtede udviklingsforstyrrelser, de andre 2 grupper modtager børn med fysiske og psykiske handicap.

Børnehaven Bjerget søger en fysioterapeut, der har erfaring med børneområdet. Det vil være en fordel, hvis du har arbejdet med SI-problematikker og spisevanskeligheder.

Dine arbejdsopgaver vil primært være undersøgelse og behandling af børn på tværs af de 3 grupper.

Vi lægger vægt på at du kan arbejde selvstændigt, at du har lyst til at udvikle de nuværende tilbud til børnene, og vil være med til at finde på nye aktiviteter. Foruden den individuelle træning, kommer du også til at arbejde med forskellige hold aktiviteter.

Du vil indgå i et tæt tværfagligt samarbejde med Bjergets fysioterapeut, ergoterapeut, pædagoger, talepædagoger, forældre og eksterne samarbejdspartnere.

Arbejdstiden ligger mellem 8.00 og 15.00, med de 20 timer fordelt på 3-4 dage om ugen. Der vil være aftenmøder ca. 8 gange pr år.

Løn og ansættelses forhold, i henhold til overenskomsten og Ny Løn.

Yderlig information om stillingen, kontakt fysioterapeut Helle Madsen eller ergoterapeut Helle Mogensen på telefon 46 34 71 19

Ansøgningsfrist er torsdag den 25. september 2008. Ansættelsessamtaler forventes afholdt den 29. september 2008.

Hvis ovenstående har din interesse, så send din ansøgning, med relevante udtalelser og uddannelses dokumenter til:

Specialbørnehaven Bjerget
Lysalléen 33, Trekroner
4000 Roskilde

Eller pr mail til:

Bjerget@roskilde.dk

DU BESTEMMER SELV...

- Vil du arbejde på en god arbejdsplads?
- Vil du have medbestemmelse over din egen arbejdstid?
- Vil du være med i en klinik i rivende udvikling?

Vi har en klinik med fysioterapi, træning, varmtvandstræning, udebehandlinger, holdtræning og konsulentopgaver.

- Vi er to fysioterapeuter - du kan blive den tredje.
- Vi har brug for dig - som en del af vores team.
- Vi arbejder med supervision - så du er ikke alene.
- Vi forventer ikke, at du har klinikerfaring
- Vi arbejder bl.a. efter McKenzie metoden.
- Vi har kliniksekretær.

Besøg vores hjemmeside
www.bevægdig.dk eller endnu
bedre ring og aftal et besøg
med os på 5819 8090
- bedst mellem kl. 8 og kl. 12

WWW.BEVÆGDIG.DK

Sundhedscenterets Fysioterapi
og Træning, Skælskør
Carsten Fugl & Morten Lyngø
Smidstrupvej 7, 4230 Skælskør

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

**sundheds
centerets**
fysioterapi & træning

Fysioterapien Langes Gård

SLAGELSE

Vil du arbejde med McKenzie/MDT

som platform i din undersøgelse og behandling?

Vi søger en fysioterapeut som lejer på provision med ydernetnummer u. 30 timer om ugen. Stillingen er ledig fra 1. november 2008. Klinikken har et varieret patientgrundlag, med mange ryg- og nakkepatienter. Udover individuel behandling/træning er der også mulighed for holdtræning med små grupper og bassintræning. Klinikken er certificeret McKenzie-klinik, men du behøver ikke ha' stor erfaring med konceptet, vi hjælper gerne med faglig vejledning og undervisning. Få yderligere information på www.fysioslagelse.dk eller telefon 2992 3941 bedst efter 18.00.

Send din ansøgning snarest til: Fysioterapien Langes Gård,
att. Hanne Lee, Langes Gård 12, 4200 Slagelse

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Klinik for Fysioterapi på Midtsjælland

søger 1 fysioterapeut på fuldtid snarest, samt 1 fysioterapeut på ½ tid.

Vi har brug for dig inden for følgende arbejdsområder.

- Virksomhedsordninger.
- Genoptræningsafdeling med Norsk Sekvenstæning og MTT udstyr.
- Manuel Terapi/Osteopati
- Holdtræning (gerne pilates mm.)
- Indlæg (Supersole og indlæg lavet efter fodscanning)
- Udvikling af walking clinic.

Det er ingen betingelse at du har erfaring for alle nævnte områder, interesse kan også gøre det.

Du må helst kunne arbejde i ydertider.

Henvendelse pr. mail. Work4you@jubil.dk

BALLERUP
Vi satser på mennesker

www.ballerup.dk/job

Fysioterapeut til arbejdet med senhjerneskadede

Rødbo i Ballerup søger en fysioterapeut 25-32 timer ugentligt, med ansættelse 1. november 2008. Som fysioterapeut bliver du en del af en samlet terapigruppe på 6 terapeuter. Vi lægger stor vægt på et godt fagligt og socialt arbejdsmiljø, og vi har et tæt samarbejde indbyrdes og med Rødbos øvrige personale. Erfaring inden for området ville være en fordel, men det vigtigste er dog, at du kan arbejde selvstændigt og har lyst til at indgå i et tværfagligt samarbejde omkring og med beboerne.

Hør mere: direkte til terapien på tlf. 4477 6164
eller til Stedfortræder Dorte L. Hansen på
tlf. 4477 6163 for at høre mere om stillingen.

Ansøgningsfrist: 8. oktober 2008
Jobnummer: 08-483

Ballerup Årets
Idrætskommune

Læs mere om jobbet og send din ansøgning online

Fysioterapeut søges til Klinik for Fysioterapi og Træning i Vejen

Vi ønsker os:

- Stort fagligt engagement
- MT-uddannet – gerne exam.MT eller på vej til det
- Ansvarlighed og respekt for patienter og kolleger
- Klinikerfaring
- En fysioterapeut med ønske om en fremtid på klinikken

Vi tilbyder dig:

- 5 fysioterapeut-kolleger med højt fagligt niveau og godt humør
- Sekretær hele dagen
- Veludstyret klinik med træningsfaciliteter
- Gensidig faglig sparring, inspiration og supervision

Tiltrædelse:

- Gerne 1. okt., men vi er indstillet på at vente på den rigtige

Yderligere oplysninger evt. på tlf.nr.: 75 36 01 88, eller aften på tlf.nr.: 75 55 73 95

Ansøgning sendes til:

Klinik for Fysioterapi og Træning, Plantagevej 2 B, 6600 Vejen
Att. Dorthea Petersen
Eller mail: dp@fysiovejen.dk

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Verdens førende sportskompleks Club La Santa på Lanzarote søger løbende kvalificerede ansatte.

Hvis du er uddannet:

Fysioterapeut

og er interesseret i at blive en del af vores Wellness Center Team, så kig ind på vores hjemmeside www.clublasanta.dk og/ eller send en mail på engelsk til jobs@clublasanta.com
Eventuelle spørgsmål til jobbet kan rettes til Wellness Centre & Spa Manager Laila Skrownny på tlf. +34 928 59 99 95 # 4462

Enjoy the Club La Santa Lifestyle

Nakskov Fysioterapi sælges

Klinikken er Vestlollands største med 3 ydernumre o/30 timer. Lokalerne, der er lyse og rummelige er på 370m² i selvstændig ejendom i centrum. Reception m/venteværelse, 10 lukkede behandlingsrum, moderne træningscenter, handicaptoilet, 2 baderum og personalefaciliteter. En absolut attraktiv "on going" klinik med stort potentiale i et område med lave huspriser, lav arbejdsløshed, hav og frisk luft.

Yderligere oplysninger: Jim Olsen-Kludt, tlf.nr. +45 5182 1411 eller mail: fysio-net@fysio-net.dk

Klinik på Sjælland sælges

En selvstændig og velkvalificeret fysioterapeut med udpræget hang til at bestemme over egen arbejdsindsats, kan blive ejer af velanskrevet klinik på Sjælland. Klinikken råder over 2 ydernumre og særdeles gode faciliteter. Stort kundegrundlag og med potentiale til mere. Overtagelse efter aftale.

Billetmærke 910

Fysioterapeut – Arbejdsmiljø og sundhedsfremme

Til vores afdeling i Horsens søger vi en udadvendt, faglig stærk fysioterapeut med interesse for arbejdsmiljø og sundhedsfremme.

De primære arbejdsopgaver i jobbet vil være

- Rådgive om sundhedsfremme ud fra en fysioterapeutisk tilgang
- Udarbejdelse, gennemførelse og evt. evaluering af sundhedsprojekter sammen med virksomheder og andre aktører inden for sundhedsområdet
- Generel ergonomisk rådgivning
- Generel arbejdsmiljørådgivning bl.a. i forbindelse med arbejdspladsvurdering (APV)
- Evt. at undervise på den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse

Dine kompetencer

- Du har konsultanterfaring med ergonomisk rådgivning og med sundhedsfremme
- Ser helhedsløsninger for kunderne
- Erfaring med undervisning
- Evt. videreuddannelse inden for sundhedsområdet (MPH eller andet)

- Evt. erfaring med løsning af påbud fra Arbejdstilsynet

Din profil

- Arbejder selvstændigt, struktureret og resultatorienteret
- Du er en god kollega og har humor
- Har en fleksibel indstilling til dit job, er åben og serviceminded
- Er god til at lytte til kunderne og imødekomme deres ønsker og behov
- Er udadvendt og har let ved at skabe vedvarende relationer med kunderne
- Har lyst til at sætte dig ind i kollegaers produkter med salg for øje

Vi kan tilbyde

- Et spændende og alsidigt job
- Stor grad af selvstændighed
- Et godt arbejdsmiljø
- Gode og hjælpsomme kolleger med forskellig faglig baggrund, bl.a. sundhedsgruppe med læger, sygeplejersker, fysioterapeuter, kostrådgiver o.a

Praktiske oplysninger

Stillingen er 37 timer pr. uge. Det forventes, at du har egen bil til rådighed.

Ansøgningsfrist er mandag den 6. oktober 2008
 Der gennemføres ansættelsessamtaler i uge 41 og 42 med forventet ansættelse pr. 01.11.08. Ansættelsen vil blive indledt med et introduktionsforløb.

Spørgsmål vedrørende stillingen kan rettes til souschef Bent Hansen eller fysioterapeut Nanna Skov Petersen på tlf. 75 64 13 22.

Se i øvrigt www.CRECEA.dk

Ansøgning mrk. "Fysioterapeut" sendes til:

CRECEA A/S
 Gotlandsvej 24
 8700 Horsens
 Att.: Souschef Bent Hansen

eller pr. mail til bh@crecea.dk

CRECEA A/S er en landsdækkende og international arbejdsmiljørådgiver, som har en bred ekspertise indenfor arbejdsmiljø og sikkerhed, sundhed og helbred samt trivsel & HR. Med ca. 100 erfarene og fagligt velfunderede medarbejdere fordelt på kontorer i Århus, Horsens, Odense, Svendborg, Næstved, Sakskøbing og København er vores udgangspunkt at skabe sunde mennesker i sunde virksomheder. CRECEA er autoriseret arbejdsmiljørådgiver og ejet af den erhvervsdrivende fond, CRECEA Fonden

Fysioterapeuter

- vi har brug for jer!

I Træningsafdelingen i Tønder Kommune har vi to stillinger ledige fra den 1. december.

Vi tilbyder et fagligt miljø der konstant udvikler sig og hvor du får både indflydelse og ansvar i et rart arbejdsmiljø med 18 engagerede og glade kolleger.

Vi er en del af Sundhedsafdelingen som har en specialaftale med Region Syddanmark. Således varetager vi både specialiserede og almene træningsopgaver efter sundhedsloven samt træning efter serviceloven.

Hvis du er fleksibel og god til at samarbejde, fagligt engageret og tager en travl hverdag med godt humør, så vil vi gerne modtage en ansøgning fra dig **senest den 6. oktober.**

Yderligere information kan du få hos Karen Sørensen eller Anne Grete Aagaard, tlf. 7392 6330.

Mærk ansøgningen "Træningsafdelingen" og send den til Økonomi og Løn, Tønder Kommune, Kongevej 57, 6270 Tønder.

TILMELD DIG JOBAGENTEN PÅ WWW.TOENDER.DK

VIDSTE DU, at erhvervslivet i Tønder Kommune er blandt de bedste i landet til at skabe nye arbejdspladser
Læs mere på www.toender.dk

Aasiaat Kommuneat

Alderdoms- og Plejehjemmet

**Den Integrerede Kommunale
Plejeordning søger en fysioterapeut,
der kan tiltræde pr. 01. november 2008
– eller efter nærmere aftale**

Fysioterapien er en selvstændig funktion under DIKP, med særskilt lokale i Plejehjemmet. Området servicerer Plejehjemets beboere, Hjemmeplejens klienter, inkl. fysisk og psykisk handicappede personer. Der må tillige påregnes at være opgaver af ergoterapeutisk karakter, såsom indkøb og tilpasning af hjælpemidler. DIKP tilbyder altså ikke en "afgrænset og færdigpakket model" for fysioterapeutens virke....

... men vi leder efter en fysioterapeut, der:

- gerne må have noget livserfaring i bagagen
- er god til at "sætte sig selv i gang" og "selv kan finde sig til rette i eget regi"
- er opsøgende og opfølgende hele tiden!
- kan rumme det; "at ting tager sin tid og ikke altid lykkes som ønskeligt"
- kan planlægge, strukturere og udfylde din arbejdsdag på egen hånd
- kan acceptere og arbejde med udgangspunkt i en anden kultur
- er indstillet på "det brede samarbejde", uden de skarpe faggrænser

... og vi kan tilbyde dig:

- at være "din egen boss" indenfor dit felt
- en udfordring i at deltage i udvikling af især den ikke-faglærte plejepersonalegruppe
- at få brugt dit særlige "gå-på-mod"
- at anvende dine gode evner til at motivere dig selv og andre
- en joboplevelse i et udpræget grønlandssproget miljø

Hvis du ønsker at rekvirere stillingsbeskrivelse samt vide mere om DIKP, kan du kontakte: Forstander, Vibeke Duch, Forstander, tlf.: 002 99 89 21 92, hverdage, kl. 13.00-19.00, dansk tid. Eller skriv til: vidu@asiaat.gl

Løn- og ansættelsesforhold:

Stillingen er en månedslønsstilling. Arbejdstid: 40 timer/ uge, alle hverdage kl. 08.00-16.00. Arbejde i weekends og helligdage kan en sjældent gang forekomme. Du ansættes ih.t. gældende overenskomst for fysioterapeuter i Grønland, med udbetaling af månedligt, uregulerbart tillæg, da du ikke er ansat under overordnet fysioterapeut. Til- og fratrædelsesrejse, bohaveflytning samt feriefrirejse efter gældende regler. **Der stilles bolig til rådighed samt betales depositum og husleje ih.t. gældende regler.**

Du skal sende din ansøgning samt kopi af eksamenspapirer, uddannelsespapirer og dokumentation fra tidligere beskæftigelse til: Aasiaat Kommuneat, Postboks 220, 3950 Aasiaat, Mrk. kuverten: "Ansøgning til DIKP" **Vi skal have din ansøgning hos os senest mandag d. 29. september 2008**

ProAcademy

UDDANNELSER, KURSER OG VIDEN

tilbyder professionelle uddannelser
og dagskurser inden for

- Rehabilitering
- Manuel behandling
- Funktionel træning
- Motivation og målsætning

Læs mere om vores populære og unikke

- Personlig træneruddannelse
starter 23. marts 2009
Pris kr. 9.900
- Kostvejleder uddannelse
starter 1. april 2009
Pris kr. 10.800

Den nye kursuskalender for 2009 finder
du på www.proacademy.dk

**BEMÆRK! ProAcademy har fået
nyt telefonnummer – 43 62 22 00**

Udgiveradresseret Maskinel Magasinpost
AL Henvendelse TIL:

Danske Fysioterapeuter,
Nørre Voldgade 90, 1358 København K.
Tlf.: 33 41 46 20